

Myndigheten för
samsällsskydd
och beredskap

Aktörsgemensam CBRNE-strategi

Aktörsgemensam CBRNE-strategi

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

Kontakt: Enheten för samverkan och ledning

Telefon: 0771-240 240

Produktion: Advant Produktionsbyrå

Tryck: DanagårdLitho

Publikationsnummer: MSB1114 - november 2017

ISBN: 978-91-7383-758-3

FÖRORD

Det du håller i din hand är den andra versionen av den aktörsgemensamma CBRNE-strategin. Den riktar sig till alla svenska aktörer som är verksamma inom, eller som är berörda av, området CBRNE. Texterna är generellt uppdaterade och processer för att identifiera och prioritera CBRNE-områden har lagts till.

Området CBRNE, eller farliga ämnen som det också benämns, omfattar flera olika verksamheter, ställer krav på många olika kompetenser och berör alla nivåer i samhället. För att det samlade arbetet inom området ska bli effektivt krävs därför en omfattande samverkan. Strategin skapar en grund för samverkan inom området och anger en gemensam kurs för vårt arbete.

Målen och delmålen som togs fram 2012–2013 är oförändrade och är framtagna med utgångspunkt från ett antal grundläggande principer. Dessa återfinns i bilaga 6.

Strategins mål strävar mot att vårt gemensamma arbete ska bli effektivare och mot att stärka våra möjligheter till samverkan och gemensam planering. Att nå målen kommer också att tydliggöra

vilka roller olika aktörer har i samhället och underlätta för aktörerna att lyfta frågeställningar till rätt nivå. Detta ger förutsättningar för att skapa och upprätthålla en nationell förmåga inom området CBRNE.

Alla aktörer har ansvar för att finna sina roller och börja verka för att målen i strategin ska bli verklighet. För att underlätta genomförandet innehåller detta dokument även vägledningar för hur du som aktör tillsammans med andra kan arbeta för att nå målen.

Inom ramen för strategiarbetet har prioriterade områden, det vill säga viktiga utvecklingsområden, identifierats. I bilaga 1 anges de områden som bedömts som särskilt angelägna att utveckla och som kommer att kräva engagemang och delaktighet från flera aktörer i samhället. Övriga viktiga utvecklingsområden anges i bilaga 2.

Genom strategin hoppas vi att vårt gemensamma arbete inom ett komplext område ska bli lättare. Mycket bra arbete är gjort och mycket återstår!

Mars 2016

Innehåll

FÖRORD	1
INLEDNING.....	5
Bakgrund, syfte och mål	5
Bakgrund	5
Syfte och mål.....	5
Målgrupp	5
CBRNE-strategins koppling till andra arbeten och dokument	5
Strategins förhållande till inriktning för samhällsskydd och beredskap	6
Disposition	7
Hur strategin ska användas.....	7
Grunderna för arbete inom CBRNE-området	8
Vad är CBRNE?	8
Varför behövs ett arbete inom CBRNE-området?	8
Hur sker arbetet?	9
Behovet av samverkan	10
STRATEGINS MÅL OCH DELMÅL.....	13
Vägen till målen	13
Uppföljning av måluppfyllelse.....	13
Strategins mål 1 – samverkan och samordning	14
Vägen till målet för lokala och regionala aktörer	14
Vägen till målet för centrala myndigheter	15
Vägen till målet – aktörsgemensamt	15

Strategins mål 2 – hot och risker	18
Vägen till målet för lokala och regionala aktörer	18
Vägen till målet för centrala myndigheter	18
Vägen till målet – aktörsgemensamt	19
Strategins mål 3 – skapa förmåga	20
Vägen till målet för lokala och regionala aktörer	20
Vägen till målet för centrala myndigheter	21
Vägen till målet – aktörsgemensamt	21
Strategins mål 4 – styrinstrument.....	24
Särskilt om anslaget 2:4 Krisberedskap	24
Särskilt om projektarbete	24
Särskilt om utbildning och övning	25
Särskilt om forskning och utveckling.....	26
BILAGOR	28
Bilaga 1 – Prioriterade områden framtagna 2015	29
Underbilaga 1 – Litteraturlista	35
Bilaga 2 – Potentiellt prioriterade områden	46
Bilaga 3 – Mall för prioritering av områden	47
Bilaga 4 – Förvaltningsprocess	50
Bilaga 5 – Referenslista	51
Bilaga 6 – Principer för det svenska arbetet med CBRNE	53
Bilaga 7 – Aktörerna som deltagit i arbetet	68

INLEDNING

Bakgrund, syfte och mål

Bakgrund

Behovet av en strategi inom området CBRNE tog sin grund i en önskan att kunna inrikta det samlade svenska arbetet på ett bättre sätt och i en vilja att gemensamt kunna planera, genomföra och följa upp vad som görs inom området, från lokal till nationell nivå. Behovet hade identifierats av berörda aktörer och det var därmed inget formellt uppdrag som låg till grund för arbetet utan snarare en aktörsgemensam enighet om att en strategisk inriktning för CBRNE-området var något som behövdes. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) blev projektledare för det strategiarbete som påbörjades i mars 2012.

Efter att arbetet hade påbörjats fick MSB även regeringens uppdrag att "Utarbeta en aktörsgemensam strategi för CBRNE-området i samverkan med berörda aktörer. Uppdraget var att strategin ska återge principer, metoder och arbetsformer som genererar en stärkt olycks- och krisberedskapsförmåga" (Försvarsdepartementet, 2013).

Arbetet resulterade i två dokument: Aktörsgemensam CBRNE-strategi som redovisades till regeringen i december 2013 och Vägledning till den svenska aktörsgemensamma CBRNE-strategin.

Under 2014 startade MSB ett nytt aktörsgemensamt projekt för att ta fram processer för förvaltning och uppföljning av arbetet inom CBRNE-strategins område och för att föreslå prioriterade områden. Projektledningen för detta projekt bestod av representanter för Försvarsmakten, Jordbruksverket, Kustbevakningen och MSB. Resultatet presenteras i denna uppdaterade version av den aktörsgemensamma CBRNE-strategin, vilken ersätter de två tidigare dokumenten.

Projektet hade även till uppgift att informera om strategin och en mer detaljerad beskrivning av informationsinsatserna finns i rapporten Att kommunicera en CBRNE-strategi som ligger som en bilaga till slutrapporten för projektet, Slutrapport – Aktörsgemensam CBRNE-strategi – processer och prioriterade områden.

Syfte och mål

Syftet med strategin är att skapa en gemensam grund och en inriktning för det svenska CBRNE-arbetet på alla nivåer; från lokalt till internationellt. De mål som anges i kapitel 2 förväntas bidra till ett bättre och effektivare samlat svenskt arbete inom CBRNE-området och därmed ökade förutsättningar för samverkan och gemensam planering, vilket i sin tur ger möjligheter att systematiskt identifiera behov av förbättringar av den svenska förmågan inom området och inrikta CBRNE-arbetet i Sverige.

Målgrupp

Strategin ska kunna tillämpas av alla svenska aktörer som är verksamma inom, eller som är berörda av, området CBRNE. Dokumentet riktar sig till alla aktörer: kommuner, länsstyrelser, landsting och regioner, centrala myndigheter, frivilligorganisationer, intresseorganisationer, Regeringskansliet och privata aktörer.

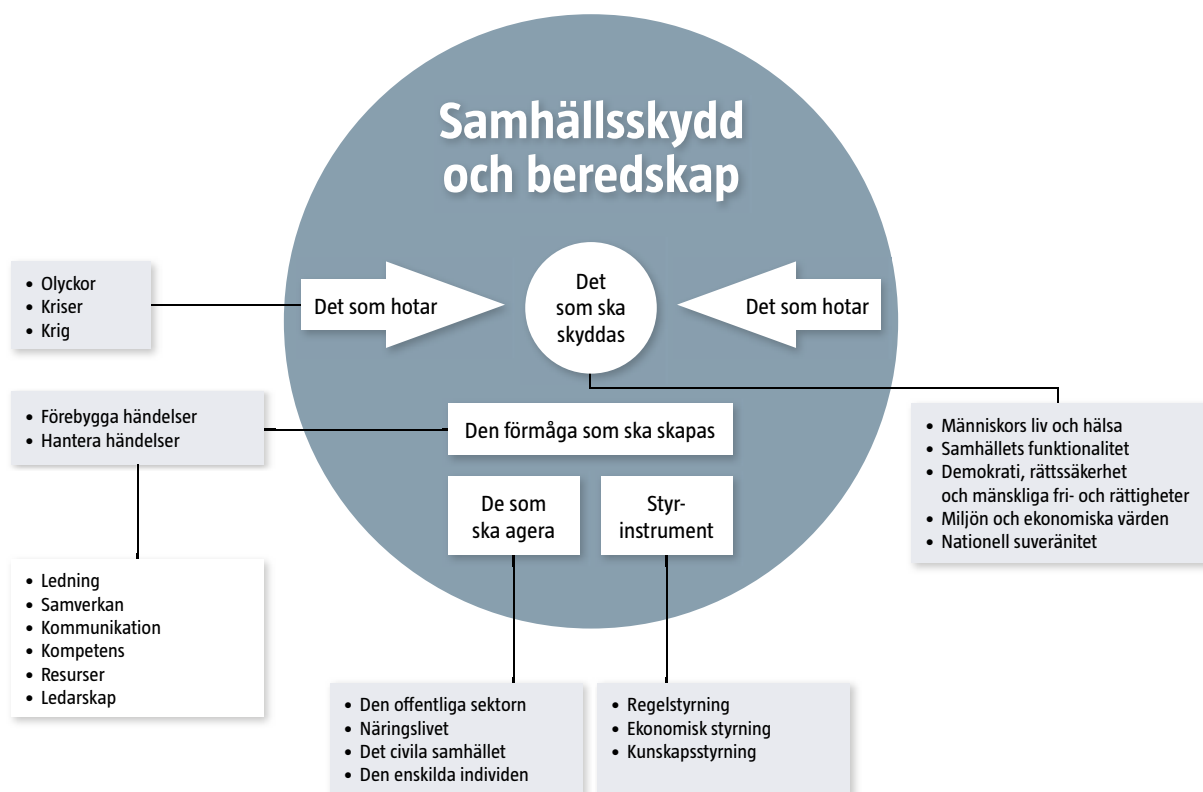
CBRNE-strategins koppling till andra arbeten och dokument

Den aktörsgemensamma CBRNE-strategin är en grund för det svenska CBRNE-arbetet och ger ett arbetssätt som är tänkt att genomsyra hela CBRNE-arbetet i Sverige på alla nivåer; från lokalt till internationellt. Det finns många övergripande arbeten och dokument som påverkar CBRNE-området på olika sätt t.ex. arbete inom EU, Övergripande inriktning för samhällsskydd och beredskap, Gemensamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar, Den

svenska strategin mot terrorism och arbetet med ett civilt försvar. För vissa ämnesområden finns särskilda satsningar som kompletterar CBRNE-strategin t.ex. när det gäller oljeskadeskydd, arbete inom RN-området och arbete inom Nationella arbetsgruppen för Sprängämnessäkerhet (NAG-ExpSec). Det är viktigt att strategins arbets-sätt även genomsyrar dessa arbeten, men också att kommande revideringar av CBRNE-strategin tar hänsyn till och införlivar det som framkommer i arbetet med de särskilda satsningarna.

Strategins förhållande till inriktning för samhällsskydd och beredskap

I dokumentet Övergripande inriktning för samhällsskydd och beredskap (MSB, 2014) presenteras en systematik för arbetet som CBRNE-strategin följer, se figur 1. Kärnan är behovet att skydda vissa värden (det som ska skyddas) mot oönskade händelser (det som hotar). Förmågan som ska skapas avser att kunna förebygga det som riskerar att inträffa och hantera konsekvenserna av det som inträffar. En mängd olika aktörer är ansvariga för att bygga och bära upp en sådan förmåga. Utvecklingen går att påverka med olika slags styrinstrument för att nå den önskvärda förmågan.

Figur 1. Samhällsskydd och beredskap – en beskrivning

Strategins mål 1 – samverkan och samordning – anknuter inte till någon särskild del i figuren ovan, utan gäller för vår grundläggande samverkan inom CBRNE-området. Efter detta följer dock målindelningen systematiken i figuren.

Mål 2 – hot och risker – anger hur vi ska arbeta med hot och risker inom området CBRNE vilket motsvaras av rutorna *det som ska skyddas* och

det som hotar i figuren. Mål 3 – skapa förmåga – anger hur vi ska arbeta med att identifiera behov av och skapa förmåga inom området. Detta omfattas av rutorna *den förmåga som ska skapas* och *de som ska agera* i figuren. Slutligen så anger mål 4 – styrinstrument – hur *styrinstrument* kan användas för att skapa CBRNE-förmåga.

Disposition

Strategin omfattar två kapitel och sju bilagor;

- *Kapitel 1* ger grundläggande information om ämnesområdet CBRNE och om det svenska arbetet.
- *Kapitel 2* anger strategins mål för löpande samverkan, samordning och gemensam planering inom CBRNE-området, samt en beskrivning av förvaltningsprocessen och processen för hur prioriterade områden tas fram.
- I *bilaga 1* beskrivs prioriterade områden 2015 samt hur det är tänkt att arbeta med dessa.
- *Bilaga 2* återger rubriker på övriga områden som identifierats under arbetets gång. Listan över dessa områden är sekretessbelagd enligt Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).
- I *bilaga 3* återfinns den mall som används under processen att ta fram prioriterade områden.
- I *bilaga 4* återfinns en tabell över tänkt förvaltningsprocess.
- I *bilaga 5* återfinns en referensförteckning.
- *Bilaga 6* återger de grundläggande principer som används som utgångspunkt vid framtagande av mål och delmål 2012–2013.
- I *bilaga 7* återfinns en förteckning över de aktörer som deltagit i arbetet med att ta fram strategin och i arbetet med att ta fram prioriterade områden.

Hur strategin ska användas

Strategin ska användas i det samlade svenska samordnings- och utvecklingsarbetet inom CBRNE-området. Alla aktörer som är verksamma inom och berörda av området ska kunna använda strategin som grund för gemensam planering och samverkan samt för att identifiera hur de kan bidra till ett samlat svenskt CBRNE-arbete på alla nivåer; från lokalt till internationellt.

I strategin finns ett antal konkreta *mål* och *delmål* för samverkan, samordning och gemensam planering inom CBRNE-området som tagits fram utifrån de principer som identifierades under 2012 (se bilaga 6). Målen syftar till att skapa sammanhållande processer för det svenska CBRNE-arbetet och ge oss ett arbetssätt som kan användas för att möta alla typer av frågor: nationellt uppkomna behov, EU-initiativ, frågor kopplat till krisberedskap och civilt försvar såväl som frågor inom t.ex. skydd mot olyckor eller brottsförebyggande arbete så länge det rör området CBRNE. Som aktör bör du sätta dig in i vilka mål som rör din egen verksamhet och tillsammans med andra arbeta för att nå de mål som inte uppfylls i dag.

Kopplat till varje mål finns vägledningar för hur man kan arbeta för att nå målen och delmålen. Vägledningarna visar på vilka *verktyg som kan användas* för att nå målet och är utformade så att aktörer på olika nivåer ges en vägledning som stämmer med de egna förutsättningarna. Det finns även förslag på *verktyg som bör utvecklas*.

För att nå målen krävs arbete av många aktörer på flera nivåer. Arbetet måste genomföras koordinerat och det måste gå att följa upp.

Grunderna för arbete inom CBRNE-området

I detta kapitel ges en översiktlig beskrivning av vad som menas med förkortningen CBRNE, varför det finns ett arbete inom CBRNE-området, hur den svenska verksamheten inom området är utformad och behovet av samverkan.

Vad är CBRNE?

CBRNE är den internationella förkortningen för Chemical, Biological, Radiological, Nuclear and Explosive och används vid beskrivning av verksamhet inom området skadliga kemikalier, allvarliga smittämnen, radioaktiva ämnen, nukleära ämnen och explosiva ämnen. I denna strategi avses med CBRNE sådana ämnen och hot och risker som är kopplade till dem.

Nedan följer en översiktlig beskrivning av de olika ämnesgrupperna:

C-ämnen är kemiska ämnen som kan orsaka skada på växter, djur och/eller människor och kan exempelvis vara toxiska industrikemikalier eller kemiska stridsmedel.

B-ämnen avser de mikroorganismer, cellkulturer, toxiner och parasiter som kan orsaka infektion, allergi eller toxicitet hos människor, djur eller växter. En egenskap som skiljer B-ämnen från övriga CBRNE-ämnen är att de kan vara smittsamma.

RN-ämnen består av radiologiska och nukleära ämnen. Dessa kan orsaka strålskador och är i många fall även starkt giftiga. Beroende på halveringstid kan strålning finnas kvar under lång tid efter utsläpp eller spridning.

E-ämnen är explosiva ämnen inklusive explosiva blandningar. De kan förorsaka direkt skada genom tryckvåg, splitter och/eller värmestrålning, men kan också användas för att sprida farliga ämnen, exempelvis genom så kallade smutsiga bomber där t.ex. E-ämnen och R-ämnen kombineras.

Varför behövs ett arbete inom CBRNE-området?

Gemensamt för CBRNE-ämnen är att de kan orsaka skador på människor, djur, växter, egendom och miljö. Ämnens egenskaper skiljer sig åt, liksom på vilket sätt de kan orsaka skada. I kombination med att händelser med dessa ämnen kan uppstå av en mängd orsaker och att effekterna kan få stora efterverkningar under lång tid, blir den potentiella hot- och riskbilden inom området mycket bred.

Nedan följer en beskrivning av tänkbara CBRNE-händelser.

C-händelser: Skadliga kemikalier utgör en fara oavsett om de härrör från:

- en olycka vid transport, lagring eller tillverkning av kemikalier,
- avsiktlig spridning genom terrorism eller annan kriminalitet eller
- insats med kemiska stridsmedel.

B-händelser: Sjukdomsframkallande mikroorganismer utgör en fara oavsett om de härrör från:

- en naturlig spridning,
- en olycka som förorsakar spridning,
- avsiktlig spridning genom terrorism eller annan kriminalitet eller
- insats med biologiska stridsmedel.

R- och N-händelser: Joniserande strålning utgör en fara oavsett om strålningen härrör från:

- en olycka vid kärnteknisk anläggning, andra olyckor med radioaktiva ämnen eller joniserande strålning,
- avsiktlig spridning genom terrorism eller annan kriminalitet eller
- insats med kärnvapen.

E-händelser: Tryckvåg, splitter, kaststycken och värmestrålning från en explosion utgör en fara oavsett om den härrör från:

- en olycka vid transport, lagring, tillverkning eller användning av explosiva ämnen,
- avsiktligt framkallande av explosion genom terrorism eller annan kriminalitet.

En händelse med CBRNE-ämnen kan förutom skador även orsaka omfattande belastningar på samhällets resurser. Händelsen kan leda till omfattande insatser, betydande krav på kommunikation till allmänheten och i vissa fall även utrymning. En händelse med CBRNE-ämnen kan även ge upphov till rädsla och panik vilket kan försvåra hanteringen av händelsen och ytterligare öka belastningen på samhällets resurser. Vidare kan en händelse få betydande ekonomiska konsekvenser, inte minst om den innefattar sanering, avspärrningar och produktionsbortfall över lång tid.

Den skiftande förekomsten av CBRNE-ämnen, i kombination med de olika sorters skador som dessa ämnen kan åstadkomma, innebär att samhället måste upprätthålla olika förmågor för att kunna skydda sig mot händelser inom området, detta oavsett om de uppstår till följd av avsiktliga handlingar eller inte.

Hur sker arbetet?

Arbetet inom CBRNE-området ställer stora krav på olika former av kompetens. Många aktörer arbetar också med området, var och en utifrån sitt ansvarsområde och på sin nivå. Strålsäkerhetsmyndighetens arbete är exempelvis främst inriktat mot RN-ämnen, medan Folkhälsomyndigheten främst fokuserar mot B-ämnen. Andra aktörer arbetar inom hela området, men utifrån ett särskilt perspektiv. Tullverket arbetar t.ex. med alla CBRNE-ämnen, men främst ur ett gränsskydds- och tullperspektiv. MSB har till uppgift att utveckla och stödja samhällets beredskap och arbeta med sam-

ordning mellan berörda aktörer både i det förebyggande och hanterande skedet, bland annat inom CBRNE-området. Kommuner, landsting och regioner, länsstyrelser och centrala myndigheter är samtliga berörda av området, som även innefattar betydande arbete inom EU och inom olika internationella samarbeten.

Nämnas bör att arbetet med att möta avsiktliga respektive oavsiktliga händelser med CBRNE-ämnen ibland kan ställa delvis olika krav och involvera olika aktörer. Likheter är dock ofta fler än skillnaderna och i Sverige strävar vi efter att samordna arbetet mot de båda händelse-typerna så långt som möjligt.

Arbetet inom området CBRNE sker på flera olika sätt. Det krävs ett förebyggande arbete som har till syfte att förhindra att en oönskad händelse med CBRNE-ämne överhuvudtaget ska uppstå. Trots ett effektivt förebyggande arbete måste det också finnas ett förberedande arbete för hur händelser med dessa ämnen ska kunna hanteras om de inträffar. Om en händelse inträffar måste effektiva insatser för att hantera den kunna genomföras och samhällsviktig verksamhet kunna upprätthållas. I det hanterande arbetet ingår även sådan återuppbyggnad och sanering som kan bli nödvändig efter en händelse. Det är också viktigt att händelser med CBRNE-ämnen kan utredas och att lärdomar av händelser, övningar, andra länders arbete etc. tas om hand och återförs i arbetet. För att kunna skydda samhället mot händelser med CBRNE-ämnen krävs också forskning och utveckling.

Behovet av samverkan

Det stora antalet aktörer inom området ställer omfattande krav på samverkan inom och över områdesgränser och mellan lokal, regional och nationell nivå. Det krävs också en röd tråd mellan det förebyggande, förberedande, hanterande och lärande arbetet.

Samverkan mellan aktörer är även nödvändig för att det svenska arbetet, inom ramen för EU-samarbetet och i olika internationella forum, ska ske samordnat.

Själva hanterandet av en händelse med CBRNE-ämnen ställer krav på operativ samverkan; det är få händelser av detta slag som kan hanteras av en enskild aktör. Detta ställer i sin tur krav på det förebyggande och det förberedande arbetet i form av gemensam planering, utbildning och övning innan en händelse inträffar.

Förutom daglig samverkan behövs också ett långsiktigt gemensamt strategiskt planerings- och analysarbete inom CBRNE-området. Detta är en förutsättning för att kunna identifiera gemensamma behov och för att kunna skapa en förmåga som är anpassad till behoven. Ett viktigt inslag i detta är att arbetet i olika samverkansforum samordnas och bedrivs så effektivt som möjligt.

Det är bland annat för att underlätta de omfattande samarbetsbehoven inom området som denna strategi har tagits fram.

STRATEGIS MÅL OCH DELMÅL

Strategin består av fyra mål med tillhörande delmål som togs fram under 2012–2013 och som har sin utgångspunkt i de principer som återfinns i bilaga 6. När målen uppnås förväntas vi få ett mer effektivt och samlat svenskt CBRNE-arbete, ett arbetssätt som genomsyrar hela arbetet och ger bättre möjligheter att identifiera och skapa de förmågor vi behöver inom området.

Vägen till målen

För varje mål finns en vägledning som beskriver hur aktörer på olika nivåer kan arbeta för att nå målet. Dessa förslag ska ses som ett stöd för aktörerna i arbetet med att nå målen. Delkapitel 2.1, 2.2 och 2.3 är strukturerade på följande sätt.

Mål – beskriver vad vi vill uppnå.

Delmål – bryter ner målet i delar.

- Vägen till målet för lokala och regionala aktörer (**orange ruta**)
 - » *Verktyg som kan användas för att nå målet.* Här anges befintliga verktyg som aktörer på den aktuella nivån kan använda för att uppnå mål och delmål.
 - » *Verktyg som bör utvecklas.* Här anges sådana verktyg som ännu inte finns fullt utvecklade, men som behöver tas fram för att aktörerna lättare ska kunna nå mål och delmål.

- Vägen till målet för centrala myndigheter (**blå ruta**)
 - » *Verktyg som kan användas för att nå målet* (se ovan)
 - » *Verktyg som bör utvecklas* (se ovan)
- Vägen till målet – aktörsgemensamt (**grå ruta**)
 - » *Verktyg som kan användas för att nå målet* (se ovan)
 - » *Verktyg som bör utvecklas* (se ovan)

Med *lokala* och *regionala* aktörer avses alla aktörer som verkar på lokal och regional nivå; kommunala verksamheter, landsting och regioner, länsstyrelser, privata aktörer etc. Med *centrala myndigheter* avses myndigheter vars verksamhet inte är avgränsat till ett geografiskt område i landet. Med *aktörsgemensamt* avses verksamhet som berör både lokal, regional och nationell nivå och som ställer krav på gemensamt arbete mellan nivåerna.

Uppföljning av måluppfyllelse

Det är viktigt att arbetet med implementeringen av strategins mål följs upp och utvärderas. Det är förvaltaren (se bilaga 4) som ansvarar för att uppföljning och utvärdering genomförs.

Strategins mål 1 – samverkan och samordning

Syftet med mål 1 är att åstadkomma en grundläggande samverkan inom CBRNE-området och med den som grund bedriva CBRNE-arbete så effektivt som möjligt. Samverkan inom CBRNE-området tar sin utgångspunkt i de övergripande samverkansstrukturer som finns inom samhällsskydd och beredskap.

Mål 1: Det ska finnas fungerande processer för CBRNE-samverkan på lokal, regional och central nivå, samt för samverkan mellan dessa nivåer.

Delmål:

- 1 a) Det ska i alla län finnas tydliga strukturer för hur samverkan mellan lokala och regionala aktörer inom CBRNE ska ske.
- 1 b) Det ska finnas processer för att sprida information, erfarenheter och arbeten om CBRNE mellan aktörer i olika län.
- 1 c) Centrala myndigheter ska samordna sitt arbete med att ta fram styrande dokument för området CBRNE.
- 1 d) Det ska finnas en förvaltningsprocess för att hantera CBRNE-frågor som berör flera nivåer, aktörer eller samverkansforum. Processen ska möjliggöra gemensam beredning av frågor som kräver beslut av flera aktörer eller arbete i flera samverkansforum.
- 1 e) Det ska finnas möjlighet för aktörer på alla nivåer att ha en överblick över hur det svenska arbetet inom CBRNE utvecklas.
- 1 f) Det ska vara tydligt vilka samverkansforum som finns inom CBRNE samt vilket deras syfte och ansvar är.

Vägen till målet för lokala och regionala aktörer

I varje län finns det ett antal aktörer som arbetar inom området CBRNE. För att CBRNE-arbetet i ett län ska fungera och vara effektivt krävs att det finns strukturer och processer för samverkan och ledning. Detta är nödvändigt för att få en överblick över resurser, kompetenser, ansvarsfördelning, hot, risker, förmågor och förmågebrister i länet. Det är mot denna bakgrund som delmål 1 a) och 1 b) har formulerats.

Verktyg som kan användas för att nå målet

CBRNE-arbetet i ett län ska följa de normala rutiner som finns för samverkan och ledning inom samhällsskydd och beredskap, t.ex. genom arbete i regionala krishanteringsråd och genom regionala behovsanalyser, ett arbete som ofta samordnas av länsstyrelser. Aktörerna i ett län bör arbeta med CBRNE-området utifrån ett helhetsperspektiv där hälso- och sjukvård, krisberedskap, miljö, skydd mot olyckor m.m. ingår. I arbetet bör även regionala företrädare för relevanta områden såsom länsveterinär, beredskaps-samordnare i landsting eller region eller kemkoordinatorer hos räddningstjänsten involveras.

- Regional samordningsfunktion (RSF), är ett exempel på ett koncept som kan användas för att underlätta CBRNE-samverkan i ett län. RSF-konceptet bygger på redan existerande samverkansstrukturer och syftar till att skapa möjligheter för främst räddningstjänst, polis, sjukvård och länsstyrelse att samverka kring operativa frågor, övning och utbildning. Konceptet kan användas i alla län och anpassas till varje läns förutsättningar. (MSB, 2010)
- För att underlätta att nå delmål 1 b), finns erfarenhetsseminarium om RSF-arbetet, där aktörerna kan dela med sig av information och erfarenheter mellan länen.
- För att underlätta för lokala och regionala aktörer att nå mål 1, finns en övergripande förvaltningsprocess som beskrivs under 2.1.3 och i bilaga 4.

Eftersom erfarenheter och lösningar som finns i ett län ofta kan tillämpas i andra län, är det viktigt att aktörer i olika län drar nytta av varandras arbete, inte minst ur en resursbesparingsaspekt.

Verktyg som bör utvecklas

- Det behöver utvärderas i vilken utsträckning samverkan mellan lokala och regionala aktörer som arbetar med CBRNE-frågor kan stärkas. Det är viktigt att detta arbete sker i samverkan med berörda centrala myndigheter. Till exempel bör det prövas i vilken utsträckning RSF-konceptet kan stärkas och hur det även fortsättningsvis kan utgöra en del i det övergripande, nationella CBRNE-arbetet.
- Det bör utvärderas hur bra koncept för fungerande CBRNE-samverkan inom i ett län kan omhändertas och spridas till andra län.
- Offentliga aktörer i ett län bör skapa och upprätthålla en bild av vilka privata aktörer, intresseorganisationer och frivilliga försvarsorganisationer som finns i länet och vilken samverkan som behövs med dessa grupper.
- Län bör bilda nätverk för att underlätta löpande informationsspridning och kunskapsöverföring.

Vägen till målet för centrala myndigheter

Verktyg som kan användas för att nå målet

För centrala myndigheter finns ett relativt stort antal samverkansforum för frågor som rör CBRNE-området och det är alltså inte främst nya forum för samverkan som behövs. Vad som behövs är snarare en tydlig och gemensamt förstådd ansvarsfördelning, fungerande samverkan samt en förståelse för vilka uppgifter och mandat som olika samverkansforum har inom området. Allt detta ingår i ordinarie arbete för berörda myndigheter.

- För att underlätta för myndigheter att nå mål 1, finns en övergripande förvaltningsprocess som beskrivs under 2.1.3 och i bilaga 4.
- Centrala myndigheter bör samverka för att identifiera luckor eller eventuella överlapp i ansvarsfördelningen inom CBRNE-området. Upptäcks sådana behöver myndigheterna gemensamt verka för att de åtgärdas, vid behov inom relevanta samverkansforum, eller genom att göra regeringen och Regeringskansliet uppmärksamma på problemet.
- Samverkansbehov med privata aktörer, intresseorganisationer och frivilliga försvarsorganisationer ska löpande beaktas.

Inom CBRNE- området finns, förutom lagstiftning, ett antal styrande dokument som anger en inriktning för hela eller delar av området, t.ex. handlingsplaner, vägledningar, policys eller inriktningar. Ofta är det en eller flera centrala myndigheter som är ansvariga för att ta fram och förvalta dem och det är viktigt att sådana dokument inte står i strid med varandra.

- För att uppnå delmål 1 c) måste centrala myndigheter som tar fram styrande dokument inom området CBRNE vara noga med att inventera vilka befintliga dokument som redan finns inom området. Konflikter mellan nya och redan gällande dokument ska undvikas.

Vägen till målet – aktörs-gemensamt

Majoriteten av de frågor och problem som uppstår inom området CBRNE kan lösas av ansvariga aktörer på egen hand och genom ordinarie samverkan. Vissa är dock så pass komplexa och svårlösta att de måste behandlas utifrån ett helhetsperspektiv. En förutsättning för framgång i sådana situationer är att det finns en överblick över vilka aktörer som arbetar med frågan och på vilket sätt, hur de olika aktörernas arbete hänger ihop och att arbetet bedrivs utifrån gemensamma beslutsunderlag.

Verktyg som kan användas för att nå målet

Förvaltningsprocess (delmål 1 d och 1 e)

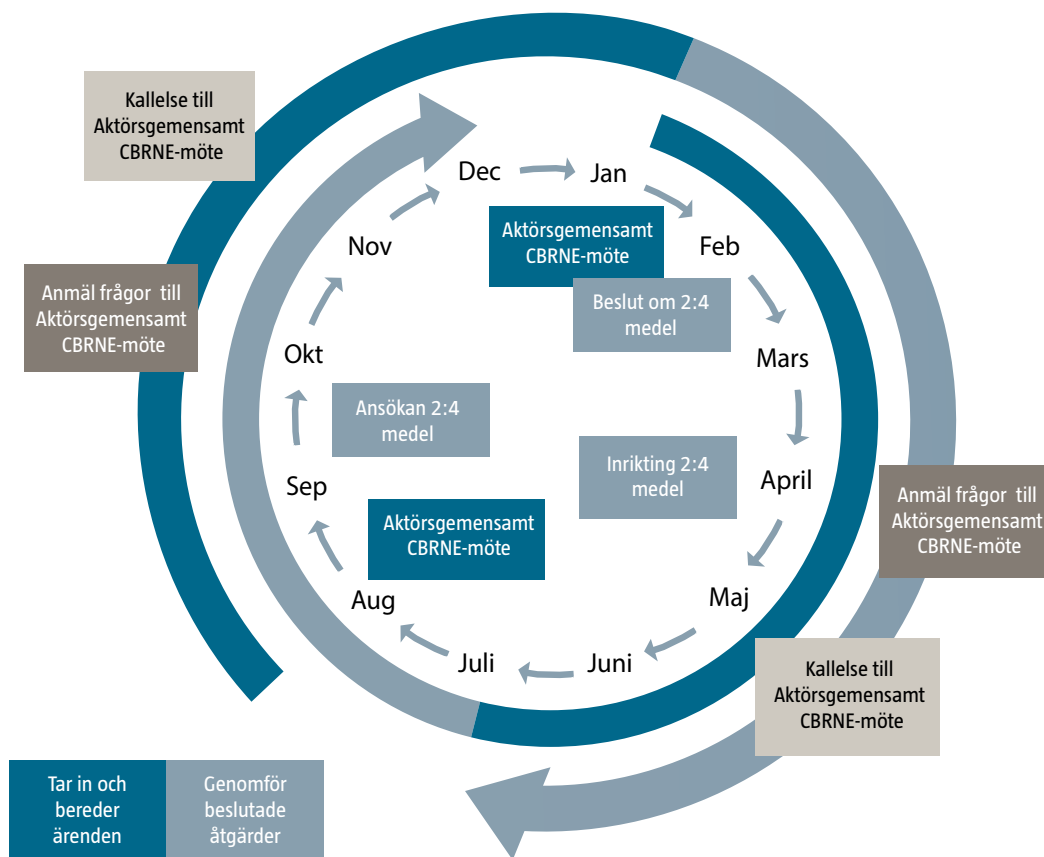
För att underlätta arbetet med CBRNE-frågor som inte kan hanteras enbart inom ordinarie samverkansrutiner, togs under 2010 grunderna för en förvaltningsprocess fram. Dessa har utvecklats inom projektet Aktörsgemensam CBRNE-strategi – processer och prioriterade områden. Resultatet av detta arbete är beskrivet i nedanstående text samt i figur 2 och i bilaga 4. MSB är ansvarig förvaltare.

En central del i förvaltningsprocessen är de aktörsgemensamma CBRNE-möten som ska genomföras två gånger per år, i enlighet med figur 2. Dessa möten ska fungera som motorn i arbetet med att förvalta CBRNE-strategin och de prioriterade områdena men ska också fungera som en länk mellan arbeten i olika samverkansforum, mellan olika nivåer och underlätta samarbete över ämnesområdesgränser.

Ansvaret för att driva de aktörsgemensamma CBRNE-mötena ligger hos MSB.

MSB ska tillsätta en aktörsgemensam arbetsgrupp som aktivt ska stödja arbetet med förvaltningen av CBRNE-strategin och arbetet inom strategins område. Av processen, bilaga 4, framgår tänkta uppgifter för förvaltningen.

MSB ska tillsammans med arbetsgruppen ansvara bland annat för att ärenden är väl förberedda och att underlag tagits fram och delgetts inför de aktörsgemensamma CBRNE-mötena. Detta är en förutsättning för att mötena ska kunna fylla sin funktion som drivkraft i förvaltningen. När frågor inom området berör flera områden (t.ex. C, B, R, N, E, brottsförebyggande arbete, krisberedskap och skydd mot olyckor) eller flera nivåer ställs stora krav på framtagandet av underlag för ärenden som ska tas upp. För att lösa den uppgiften är det viktigt att arbetsgruppen är sammansatt av personer från olika aktörer och att

Figur 2. Årscykel för arbete inom CBRNE-strategins område

gruppen sammantaget har ett stort nätverk. En annan förutsättning för att nå framgång med de aktörsgemensamma CBRNE-mötena är att deltagande aktörer är väl förberedda och bidrar med information, har formulerat frågeställningar och efter mötet återkopplar diskussionen och resultatet till den egna organisationen.

Ytterligare en förutsättning för att förvaltningsprocessen ska fungera är att ordinarie samverkan fungerar på olika nivåer. Om det t.ex. inte finns strukturer i ett län för att identifiera vilka utmaningar som finns och vad som behöver lyftas till ett CBRNE-möte så blir det svårt att uppnå grundtanken med de aktörsgemensamma CBRNE-mötena.

Förvaltaren ansvarar för att ta fram en årlig rapport som syftar till att bland annat bidra till mål 1 e). Rapporten ska redogöra för det arbete som skett inom strategins område under året, arbetet med förvaltningen av strategin men också annan information som kan vara till nytta för aktörer i systemet, såsom ny lagstiftning, nya regeringsuppdrag, EU-initiativ, viktigare utvecklingsarbeten på länsnivå etc. Dessutom ska det finnas hänvisningar till var mer information finns att hämta. Alla aktörer ska beredas möjlighet att bidra med information.

Förvaltningsprocessen kommer att behöva utvecklas och anpassas för att nå det bästa arbetssättet. Behovet av förändringar kommer att identifieras allt eftersom förvaltningsarbetet pågår.

För att lättare nå delmål 1 e)

En förutsättning för nationell samverkan inom CBRNE-området är att aktörer på alla nivåer har tillgång till gemensam information om utvecklingen av det svenska arbetet inom området. För detta krävs att det finns enkla processer och verktyg som aktörerna kan använda för att sprida och få tillgång till information, ett

exempel är CBRNE-databasen som ger möjlighet att följa vilka projekt som planeras, pågår eller avslutats inom CBRNE-området.

För att lättare nå delmål 1 f)

Om alla tar ansvar för att följa två enkla tumregler kan vi få en god överblick över existerande forum, undvika dubbelarbete och begränsa antalet forum till en lämplig nivå;

- Innan nya samverkansforum för att arbeta med någon typ av CBRNE-frågor bildas, måste aktörerna säkerställa
 - att det inte finns något samverkansforum som redan arbetar med frågorna,
 - att det inte redan finns något existerande samverkansforum som kan börja arbeta med frågorna.
- Om nya samverkansforum bildas måste information om det nya forumets mandat, mål, syfte, arbetsformer etc. spridas till andra berörda aktörer.

Verktyg som bör utvecklas

För att lättare nå delmål 1 e) och 1 f)

Det behövs en webbplats för CBRNE-information där samtliga aktörer kan hitta samlad information. Här ska alla kunna bidra med och sprida information och nyheter. Utformning, ambitionsnivå och ansvar för att innehållet är aktuellt behöver undersökas närmare och det är naturligt att webbplatsen utvecklas och administreras av MSB.

Webbplatsen för CBRNE-information eller CBRNE-databasen kan även innehålla en sammanställning över viktigare samverkansforum samt vad deras mandat och uppgifter är.

Strategins mål 2 – hot och risker

Syftet med mål 2 är att genom likartade processer skapa en gemensam uppfattning om de hot och risker som finns inom området CBRNE. Arbetet med att identifiera hot och risker inom området samhällsskydd och beredskap sker på många olika sätt och med olika detaljeringsgrad. På lokal och regional nivå finns till exempel risk- och sårbarhetsanalyser (RSA), och på nationell nivå finns nationell risk- och förmågebedömning (NRFB). Informationsdelning mellan och av centrala aktörer, inklusive underrättelse- och säkerhetstjänster är också av betydelse.

Mål 2: Som komplement till övergripande hot- och riskbedömningar, ska det finnas processer för att ta fram hot- och riskbedömningar med särskild inriktning mot CBRNE.

Delmål:

- 2 a) Det ska i varje län finnas en process som kan användas för att göra en bedömning av vilka hot och risker som finns inom CBRNE i länet.
- 2 b) Myndigheter i berörda samverkansforum bör ta fram bedömningar av vilka hot och risker inom CBRNE som finns inom deras ansvarsområde.
- 2 c) Det bör finnas en samlad bild på nationell nivå kring vilka hot och risker som finns inom CBRNE. För att ta fram och revidera denna, ska det finnas en tydlig process.

Vägen till målet för lokala och regionala aktörer

Lokala och regionala aktörer som arbetar med CBRNE-frågor i ett län bör basera sitt arbete på en gemensam bild av de hot och risker som finns i länet och av det skyddsvärda i samhället. Denna gemensamma bild kan sedan användas som underlag för samverkan, planering för förmåge- och verksamhet, insatsplanering inom området etc.

Verktyg som kan användas för att nå målet

För att nå delmål 2 a) kan exempelvis aktörer i ett län gemensamt gå igenom risk- och sårbarhetsanalyser för att bedöma vad de medför ur ett CBRNE-perspektiv samt identifiera kunskapsluckor avseende hot och risker som bör åtgärdas. De kan använda de strategier och verktyg som finns beskrivna i dokumenten, Ett fungerande samhälle i en föränderlig värld Nationell strategi för skydd av samhällsviktig verksamhet, Handlingsplan för skydd av samhällsviktig verksamhet och Vägledning för samhällsviktig verksamhet: att identifiera samhällsviktig verksamhet och kritiska beroenden samt bedöma acceptabel avbrotts-tid. Ytterligare ingångsvärden kring hur hot- och riskbilden ser ut i länet kan komma från studier som rör riskbilden inom CBRNE-området, nationella risk- och förmågebedömningar, handlingsprogram som har tagits fram enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor, säkerhetsrapporter kopplade till Seveso-anläggningar etc.

Vägen till målet för centrala myndigheter

Verktyg som kan användas för att nå målet

Planering för krisberedskap och höjd beredskap ska, enligt Förordning (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap, bedrivs inom samverkansområden. Detta gäller även CBRNE-frågor som rör krisberedskap och höjd beredskap. En för-

utsättning för att kunna ha en helhetssyn i planeringen, är att berörda myndigheter ser sin egen verksamhet som en del av en helhet.

Myndigheterna bör i andra samverkansforum som arbetar inom området regelmässigt behandla underlag avseende bedömningar av hot och risker i syfte att skapa en samlad lägesbild. Även andra forum inom samhällsskydd och beredskap, t.ex. forum som arbetar med skydd mot olyckor kan göra sådana arbeten.

Hur ofta och på vilket sätt myndigheterna i ett samverkansforum väljer att ta fram gemensamma hot- och riskbedömningar för CBRNE-området kan skifta. Myndigheterna bör dock dra nytta av varandras arbete.

Verktyg som bör utvecklas

Det behövs processer för att se till att underlag kommer samverkansområdena till godo samt för hur samverkansområdena, utifrån dessa, ska utveckla en samlad lägesbild över hot och risker.

Vägen till målet – aktörsgemensamt

För att möjliggöra ett strategiskt och långsiktigt CBRNE-arbete krävs det, utöver att delmål 2 a) och 2 b) uppnås, att det även på nationell nivå finns en samlad lägesbild över hot och risker inom området. En särskild hot- och riskbedömning för CBRNE-området kan utgöra ett viktigt ingångsvärde till övergripande hot- och riskarbete, t.ex. till MSB:s arbete med nationell risk- och förmågebedömning.

För att kunna identifiera, bedöma och värdera hot och risker är det viktigt att berörda aktörer får tillgång till relevant information. För att uppnå detta är det också viktigt att centrala aktörer, inklusive underrättelse- och säkerhetstjänster, får kännedom om de informationsbehov som finns, och att dessa aktörer också är tydliga med vilket stöd och information som övriga aktörer kan få ta del av.

Verktyg som kan användas för att nå målet

En sammanställning över hot och risker inom CBRNE-området kan till stor del tas fram utifrån det arbete som görs på lokal, regional och nationell nivå.

Verktyg som bör utvecklas

För att nå delmål 2 c), behövs en process för att ta fram en sammanställning på nationell nivå över vilka hot och risker som finns inom CBRNE-området. Arbetet bör ta sin utgångspunkt i det arbete som aktörerna redan gör eller planerar på olika nivåer men också genom att integrera perspektivet antagonistiska hot som kan tas fram och delges av underrättelse- och säkerhetstjänster.

För att få tillgång till relevant underlag avseende antagonistiska hot behövs en fungerande kommunikation mellan aktörer och underrättelse- och säkerhetstjänster.

Strategins mål 3 – skapa förmåga

Syftet med mål 3 är att skapa strukturer för att aktörer gemensamt ska kunna identifiera behov och genomföra gemensamma åtgärder inom CBRNE-området.

Den förmåga som krävs för att förebygga och hantera oönskade händelser med CBRNE-ämnen är oftast inte specifik för ämnesområdet utan utgörs snarare av allmänna lösningar för t.ex. ledning och samverkan, räddningsinsats, brottsbekämpning eller gränskontroll. Som komplement till detta behövs emellertid ibland även ett förmågeskapande CBRNE-arbete.

Mål 3: Det ska finnas strukturer som gör det möjligt för aktörer att identifiera gemensamma behov av att utveckla förmågan inom CBRNE och för att genomföra och följa upp gemensamma åtgärder.

Delmål:

- 3 a) Det ska finnas en process för hur aktörer i ett län kan identifiera gemensamma förmågeutvecklingsbehov inom CBRNE och för hur gemensamt arbete kan bedrivas och följas upp.
- 3 b) Förmågeskapande åtgärder i ett län ska ske med beaktande av övergripande inriktningar för området CBRNE samt av åtgärder som vidtas av aktörer på central nivå och i andra län.
- 3 c) I de samverkansforum som berörs av CBRNE bör myndigheter ha en process för att identifiera vilken gemensam förmåga som behöver skapas inom området samt en planering för hur gemensamt arbete och uppföljning av detta ska ske. Arbetet ska ske med beaktande av och i samverkan med aktörer på lokal och regional nivå.
- 3 d) Det ska finnas en process för att identifiera områden inom CBRNE där det är av strategisk vikt att den nationella förmågan ökar eller upprätthålls, samt en process för att arbeta med, följa upp och utvärdera dem.

Vägen till målet för lokala och regionala aktörer

En förutsättning för att lokala och regionala aktörer ska kunna nå mål 3 a), är att det finns fungerande samverkansstrukturer i länet som bland annat möjliggör för aktörerna att, utifrån hot och risker, genomförda tillsyner, erfarenheter från övningar och inträffade händelser etc., bedöma vilka brister som finns i förmågan och vilka åtgärder som måste vidtas. Exempel på åtgärder är gemensam insatsplanering och överenskommelser om inriktning och samordning som finns beskrivet i Gemensamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar (MSB, 2014). Andra åtgärder kan vara att säkerställa gemensamma, säkra och robusta kommunikationssätt, övning och utbildning samt samverkan med privata aktörer.

Satsningar inom CBRNE-området i ett län måste ske utifrån de förutsättningar och behov som finns där och utifrån aktörernas lokalkännedom. Samtidigt är det viktigt att arbetet överensstämmer med utvecklingen i andra län, med vad som görs på nationell nivå och att det följer övergripande inriktningar för området. För att nå delmål 3 b) behöver aktörerna på regional nivå därför aktivt följa utvecklingen inom CBRNE-området. Information från Aktörsgemensamma CBRNE-möten, erfarenhetsseminarium för RSF, relevant information från arbetet i samverkansområden etc. bör spridas till alla berörda aktörer. Länsstyrelsen i respektive län har ett särskilt ansvar för detta och även för att sprida information till andra län.

Verktyg som kan användas för att nå målet

CBRNE-databasen ger lokala och regionala aktörer en möjlighet att följa vilka projekt som planeras, pågår eller avslutats inom CBRNE-området.

Verktyg som bör utvecklas

En förutsättning för att kunna utveckla samverkan mellan lokala och regionala aktörer på länsnivå är att aktörerna försöker hitta tillvägagångssätt för att kunna bygga gemensam förmåga.

Förvaltarens årliga rapport över det gångna årets arbete och den webbplats som MSB ska ta fram kommer att ge lokala och regionala aktörer en överblick över utvecklingen inom CBRNE-området.

Vägen till målet för centrala myndigheter

Verktyg som kan användas för att nå målet

Vägen till delmål 3 c) står i stor utsträckning att finna i det gemensamma arbete som redan pågår inom olika samverkansforum. I arbetet behöver myndigheterna utgå från analyser av brister och behov för att därefter planera de aktiviteter som behövs för att uppnå önskad förmåga. Myndigheter kan därför arbeta med gemensam CBRNE-planering i flera olika forum samtidigt. Det är dock av stor vikt att arbete i olika samverkansforum, liksom arbete med aktörer på lokal och regional nivå, sker samordnat. CBRNE-databasen ger ytterligare en möjlighet att följa vilka projekt som genomförs eller planeras inom CBRNE-området.

Verktyg som bör utvecklas

Förvaltarens årliga rapport över det gångna årets arbete och den webbplats som MSB ska ta fram kommer att ge centrala myndigheter en överblick över utvecklingen inom CBRNE-området.

Vägen till målet – aktörsgemensamt

För att olika aktörer ska kunna dra nytta av varandras förmågor och för att göra det möjligt att identifiera luckor i den samlade svenska CBRNE-förmågan behövs en helhetsbild av dagens förmåga, liksom över pågående eller planerat utvecklingsarbete inom CBRNE-området.

För att bidra till att satsningar ska göras mot de delar av CBRNE-området där de gör mest nytta för den nationella förmågan togs delmål 3 d) fram och under 2014–2015 har processer för att

identifiera prioriterade områden tagits fram. De prioriterade områden som identifierats återfinns i bilaga 1.

Verktyg som kan användas för att nå målet

De prioriterade områdena tas fram genom två olika processer; *Identifiera potentiella prioriterade områden* (tabell 1) och *Prioritera områden* (tabell 2). Prioriterade områden definieras som: **Ett avgränsat område där det har identifierats ett behov av att öka eller bevara den nationella förmågan och där detta inte bedöms komma att tillgodoses genom befintliga satsningar eller genom ordinarie CBRNE-arbete.**

Det första steget i processen är att förvaltaren utser den aktörsgemensamma arbetsgrupp som får uppdraget att ta fram nya prioriterade områden och den aktörsgemensamma referensgrupp som ska finnas till stöd i det arbetet.

Arbetet med att identifiera potentiella prioriterade områden börjar med att den aktörsgemensamma arbetsgruppen går igenom tidigare dokument för att få information om arbetet och resultatet från förra gången när prioriterade områden togs fram.

Den aktörsgemensamma arbetsgruppen och referensgruppen uppdaterar sedan vid behov litteraturlistan och checklistan. Litteraturlistan innehåller de rapporter och dokument som behöver läsas för att kunna identifiera potentiella prioriterade områden, dvs. brister som behöver åtgärdas kopplat till CBRNE-området. Det kan till exempel vara risk- och sårbarhetsanalyser, rapporter från inträffade händelser och utvärderingsrapporter, styrande dokument och andra dokument som är kopplade till området. Checklistan som togs fram i projektet under 2015 innehåller följande punkter för läsaren att reagera på vid läsningen av dokument; generella brister som påverkar CBRNE-händelser, CBRNE-specifika brister, utpekade politiska initiativ/begränsningar, potential hos en myndighet som kan kopieras till/nyttjas av annan, brister som går att läsa ut mellan raderna samt eventuellt överlappande verksamhet.

		
TABELL 1 PROCESS FÖR ATT IDENTIFIERA POTENTIELLA PRIORITERADE OMRÅDEN		
INGÅNGSVÄRDEN	<ul style="list-style-type: none"> • Checklista från föregående genomförande. • Litteraturlista från föregående genomförande. • Dokumentation över potentiella prioriterade område från föregående genomförande. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rapport över nu gällande prioriterade områden. • Mall för dokumentation av områden från föregående genomförande.
ARBETSSTEG	<ol style="list-style-type: none"> 1. Förvaltaren utser den organisation som ska ansvara för arbetet med att ta fram nya prioriterade områden (aktörsgemensam arbetsgrupp och referensgrupp). 2. Arbetsgrupp och referensgrupp uppdaterar vid behov litteraturlista och checklista för identifiering av potentiella prioriterade områden. 3. Förvaltaren säkerställer att checklistan och litteraturlistan blir förankrad. 	<ol style="list-style-type: none"> 4. Arbetsgruppen läser materialet på litteraturlistan utifrån checklistan och noterar brister. 5. Arbetsgruppen sammanställer bristerna och bildar potentiella prioriterade områden som dokumenteras i fastställd mall. 6. Förvaltaren gör en sekretessbedömning av materialet. 7. Arbetsgruppen skickar dokumentationen till den referensgrupp som förvaltaren utsett.
RESULTAT	<ul style="list-style-type: none"> • Uppdaterad checklista. • Aktuell litteraturlista. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentation över potentiella prioriterade områden. • Utskick till referensgruppen.
MOTTAGARE	<ul style="list-style-type: none"> • Den arbetsgrupp som förvaltaren har utsett. 	<ul style="list-style-type: none"> • Processen "Prioritera CBRNE-områden".

Arbetsgruppen läser igenom all litteratur och sammanställer bristerna, som blir underlag till potentiella prioriterade områden. Dessa dokumenteras i del 1 av den fastställda mallen för potentiella prioriterade områden (bilaga 3).

Sedan gör förvaltaren en sekretessbedömning av materialet innan arbetsgruppen skickar dokumentationen till den aktörsgemensamma referensgruppen. När arbetet för den här processen är slutfört finns ett antal potentiella prioriterade områden identifierade baserat på den lästa litteraturen.

De potentiella prioriterade områdena som är resultatet av processen *Identifiera potentiella prioriterade områden* ska nu prioriteras enligt processen *Prioritera CBRNE-områden*.

Processen börjar med att den referensgrupp som förvaltaren har utsett ska godkänna doku-

mentationen av potentiella prioriterade områden. Detta steg kan innebära att potentiella områden slås ihop eller sällas bort.

Därefter följer att den aktörsgemensamma arbetsgruppen och referensgruppen vid behov uppdaterar den metodik som ska användas för att kunna göra en prioritering av de områden som har tagits fram i föregående process. Prioriteringsmetodiken ska sedan godkännas av förvaltaren.

Vidare ska den aktörsgemensamma referensgruppen komplettera dokumentationen kring de potentiella områdena med pågående arbete och berörda aktörer, vilket förs in i del 2 av den fastställda mallen (bilaga 3). Nu börjar själva prioriteringsarbetet, där den aktörsgemensamma arbetsgruppen och referensgruppen går igenom samtliga områden och stämmer av dem mot definitionen av ett prioriterat område. De områden som inte passar in sällas bort.

TABELL 2

PROCESS FÖR ATT PRIORITERA CBRNE-OMRÅDEN

INGÅNGSVÄRDEN	<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentation över potentiella prioriterade områden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Prioriteringsmetodik från föregående genomförande.
ARBETSSTEG	<ol style="list-style-type: none"> 1. Den referensgrupp som förvaltaren har utsett ska godkänna dokumentationen över potentiella prioriterade områden. 2. Arbetsgrupp och referensgrupp uppdaterar vid behov prioriteringsmetodiken. 3. Prioriteringsmetodiken godkänns av förvaltaren. 4. Referensgruppen kompletterar dokumentationen kring de potentiella områdena med pågående arbete och berörda aktörer. 5. Arbetsgruppen och referensgruppen prioriterar utifrån definitionen av prioriterade CBRNE-områden och sällar bort de områden som inte passar in på definitionen. 6. Arbetsgrupp och referensgrupp prioriterar kvarvarande potentiella områden från arbetssteg 5 med hjälp av fastställd prioriteringsmetodik. 	<ol style="list-style-type: none"> 7. Resultatet från arbetssteg 5 och 6 sammanställs. 8. Förvaltaren gör en sekretessbedömning av materialet. 9. Arbetsgruppen sammanställer en rapport med resultatet från hela arbetet med prioriteringen. Alla potentiella prioriterade områden ska finnas med i rapporten. 10. Rapporten skickas på remiss till de aktörer förvaltaren beslutar. 11. Arbetsgruppen analyserar och sammanställer remissvaren samt uppdaterar rapporten. 12. Slutlig rapport skickas till förvaltaren och den aktörsgemensamma arbetsgruppen till stöd för förvaltningen.
RESULTAT	<ul style="list-style-type: none"> • Sammanställning över prioriteringsmetodik. • Rapport över de prioriterade områdena, inklusive information angående viktiga områden som bör omhändertas på annat sätt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Beslut om fortsättning.
MOTTAGARE	<ul style="list-style-type: none"> • Förvaltaren. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktörer som berörs av CBRNE-händelser.

Efter detta steg återstår ett mindre antal områden som passar in på definitionen. Den aktörsgemensamma arbetsgruppen och referensgruppen gör gemensamt en slutligprioritering av kvarvarande områden med hjälp av en fastställd prioriteringsmetodik. Till hjälp för denna prioritering finns del 3 i den fastställda mallen (bilaga 3). Den prioriteringsmetodik som har använts under 2015 baseras på skyddsvärden och hur allvarligt de bedöms kunna påverkas om inte området blir föremål för åtgärder. Mera information om prioriteringsarbetet finns att läsa i projektets slutrapport, Slutrapport – Aktörsgemensam CBRNE-strategi – processer och prioriterade områden.

Slutligen skriver den aktörsgemensamma arbetsgruppen en rapport med resultatet från allt arbete med prioriteringen där alla potentiella prioriterade områden finns med, vilket innebär samtliga områden/brister som godkändes av referensgruppen i det första steget av processen *Prioritera CBRNE-områden*.

Efter ett remissförfarande skickas den slutliga rapporten till förvaltaren och den aktörsgemensamma arbetsgruppen för förvaltningen vilka tar ställning till vilket fortsatt arbete som behöver göras med de prioriterade områdena i enlighet med processen som återfinns i bilaga 1.

Strategins mål 4 – styrinstrument

Syftet med mål 4 är att tillgängliga styrinstrument används utifrån ett gemensamt identifierat behov av att skapa förmåga inom CBRNE-området.

Det finns många styrinstrument som kan användas för att stödja skapandet av förmåga inom CBRNE-området. De kan vara lagar och regler, ekonomiska styrmedel eller kunskapsstyrning, såsom t.ex. utbildning eller övning. Arbetet bör inledas med att identifiera hot och risker inom CBRNE-området. Därefter måste det analyseras vilken förmåga som behöver skapas och vem som har ansvar för att göra detta. Därefter kan tillgängliga styrinstrument inriktas mot att uppnå förmågan.

Kapitlet är indelat efter de olika delmålen och anger hur några av de vanligaste styrinstrumenten inom området bör användas. Det bör framhållas att det finns andra styrinstrument som kan användas för att uppnå önskad förmåga inom området än de som anges här.

Mål 4: Styrinstrument ska användas för att omsätta gemensamma identifierade behov inom området CBRNE i gemensamma åtgärder.

Särskilt om anslaget 2:4 Krisberedskap

Delmål:

- 4 a) Inriktningen för anslag 2:4 Krisberedskap ska för CBRNE utgå från en gemensam behovsanalys av området.

Anslag 2:4 Krisberedskap syftar till att stärka samhällets samlade krisberedskap. Det utgör ett viktigt strategiskt ekonomiskt styrmedel och kompletterar myndigheternas egna satsningar inom CBRNE-området. För att bli ett effektivt styrmedel krävs att anslaget kan inriktas mot de områden där det gör störst nytta och bygger på strategiska inriktningar inom CBRNE-området. Det är också viktigt att resultat från genomförda projekt sprids till berörda aktörer på alla nivåer.

Verktyg som kan användas för att nå målet

- De prioriterade områden som tagits fram inom CBRNE-strategin och identifierade gemensamma behov som t.ex. har identifierats i samverkansområdena kan användas för att inrikta anslaget.
- CBRNE-databasen är ett sätt att sprida resultat från genomförda projekt.

Särskilt om projektarbete

Delmål:

- 4 b) Aktörer på alla nivåer ska ges tillgång till en överblick över vilka projekt som har genomförts eller pågår inom området CBRNE.

Verktyg som kan användas för att nå målet

För att samverkan ska fungera och dubbelarbete undvikas krävs att alla aktörer ges möjlighet till överblick över vilka projekt som är under genomförande eller har genomförts inom området. Antalet projekt som pågår inom området CBRNE är mycket stort och för att få en överblick över samtliga projekt bör aktörer använda CBRNE-databasen. Aktörer förväntas uppdatera den befintliga CBRNE-databasen med pågående och avslutade CBRNE-projekt. Detta gäller för aktörer på alla nivåer.

Särskilt om utbildning och övning

Delmål:

- 4 c) Planering av utbildning och övning inom CBRNE ska ske integrerat med övrig planering inom området.
- 4 d) Lokala och regionala aktörer i ett län bör inom ramen för sin gemensamma planering kartlägga om de hot, risker och förmågeutvecklingsbehov som finns i ett län föranleder några särskilda utbildnings- och övningsinsatser.
- 4 e) Det nationella behovet av återkommande utbildningar inom CBRNE bör utvärderas regelbundet.
- 4 f) Aktörer som kan komma att uppträda gemensamt vid en CBRNE-händelse ska så långt som möjligt ha liknande utbildning.
- 4 g) Aktörer bör i sin strategiska planering gemensamt identifiera det långsiktiga övningsbehovet inom området CBRNE. Underlaget ska kunna användas i MSB:s och andra myndigheters nationella övningsplanering för samhällsskydd och beredskap.
- 4 h) Aktörer som kan komma att uppträda gemensamt vid en CBRNE-händelse ska så långt som möjligt vara samövade.

Övning och utbildning är två mycket viktiga styrande instrument för att öka CBRNE-förmågan i samhället. Övning och utbildning förekommer på alla nivåer i systemet och finns i många olika former. De kan vara återkommande eller utgöra en del i särskilda satsningar. Oavsett form är det viktigt att betrakta utbildning och övning som en del av den övergripande planeringen. Vägledningen nedan gäller för samtliga nivåer om ingenting annat sägs.

Verktyg som kan användas för att nå målet

Den nationella övningskalender som finns på MSB:s hemsida ger alla aktörer en överblick över vilka övningar som planeras av svenska myndigheter. Detta kan användas som en grund för den långsiktiga planeringen och som ett verktyg för att nå delmål 4 g). Det är viktigt att alla aktörer lägger in sina övningsplaner i kalendern, för mer

information se dokumentet Nationell övningsplan – En strategi för tvärsektoriella övningar inom området samhällsskydd och beredskap.

De formella grundutbildningarna som finns för olika yrkeskategorier, t.ex. brandmän, poliser och sjukvårdspersonal är viktiga verktyg för att kunna skapa förmåga och har stor påverkansmöjlighet för förmågan på alla nivåer på sikt.

Verktyg som bör utvecklas

Lokala och regionala aktörer, behöver som en del i sin gemensamma planering, identifiera vilka utbildnings- och övningsinsatser som behövs i länet. Arbetet bör ta sin grund i en bedömning av vilka hot och risker som finns och vilken förmåga som behöver skapas eller upprätthållas.

På grund av sin bredd ställer CBRNE-området krav på många sorters utbildningar. Det är därför viktigt att aktörer i samverkan identifierar luckor i det nationella utbildningsutbudet och verkar för att så långt som möjligt åtgärda dessa genom gemensamma utbildningsinsatser.

Aktörer från lokal till nationell nivå bör samverka för att säkerställa att de aktörer som kan komma att samverka vid en händelse har gemensam utbildning och övning. Detta kan ske t.ex. genom att ta fram moduler som kan användas i flera sorters utbildningar, genom att säkerställa att förändringar i CBRNE-arbetet får genomslag i alla relevanta utbildningar och inte bara i en, samt genom att säkerställa att alla berörda aktörer övas.

Det är viktigt att det finns en gemensam grundläggande uppfattning om vilken övningsverksamhet som behöver bedrivas inom CBRNE-området och att denna bedömning görs av de aktörer som har sakkompetens inom området. Behovsbilden behövs som underlag för myndigheternas övningsplaner, för den nationella övningsplaneringen och för arbetet i Nationellt forum för inriktning och samordning av övningar (NAFS).

Den webbplats för CBRNE-information som föreslås i 2.1.3 alternativt CBRNE-databasen bör innehålla en övergripande sammanställning av vilka utbildningar som finns inom CBRNE-området. Detta bygger på att aktörer bidrar med kortfattad information om relevanta utbildningar samt information om var man kan få mer fakta om utbildningen. En sådan sammanställning skulle få två fördelar; aktörer som arbetar inom CBRNE-området får en överblick över vilka utbildningar som finns att tillgå och det skulle bli lättare att identifiera luckor i det samlade utbildningsutbudet.

Särskilt om forskning och utveckling

Delmål:

- 4 i) Forskning bör knytas närmare den övergripande processen för CBRNE där behovsinventering och delaktighet får mer central betydelse.
- 4 j) Myndigheter som bedriver, beställer eller på annat sätt inriktar forskning inom CBRNE ska genomföra behovsinventeringar inom sina respektive områden. Detta bör ske i samverkan med andra centrala myndigheter och med slutavnamnare på regional och lokal nivå.
- 4 k) Vid genomförande av forskning inom området CBRNE ska deltagande från slutanvändare vara ett naturligt inslag.
- 4 l) Det ska finnas en systematik för att sprida forskningsresultat inom CBRNE till berörda aktörer och koppla det samman med andra kunskaps- och förmågehöjande aktiviteter såsom utveckling, utbildning och övning.
- 4 m) Det ska på sikt finnas en tydligare struktur för att forskningsresultat inom CBRNE ska övergå till utvecklingsinsatser. Målet bör vara en integrerad FoU-process för området CBRNE.

Forskning och utveckling inom CBRNE-området ska användas för att bidra till att öka den nationella förmågan. Arbetet med att inrikta forskning och utveckling inom CBRNE-området bör därför utgå ifrån en aktörsgemensam behovsinventering.

Det är viktigt att aktörerna arbetar gemensamt för att sprida forsknings- och utvecklingsresultat och att resultaten omsätts till praktik, så att den forskning och utveckling som görs inom CBRNE-området omhändertas och får effekt på vår förmåga. Av denna anledning är det också viktigt att forskningen tydligt kopplar mot andra kunskaps- och förmågehöjande aktiviteter såsom utveckling, utbildning och övning.

Verktyg som kan användas för att nå målet

Att identifiera behov kan t.ex. göras utifrån arbete med risk- och sårbarhetsanalyser och utifrån erfarenheter och utvärderingar av utbildningar, övningar och händelser. Det identifierade behovet måste därefter formuleras tydligt. Lokala och regionala aktörer kan genom att delta i nationella undersökningar, behovsinventeringar och förmågebedömningar lyfta de behov av forskning och utveckling som identifierats och formulerats. De aktörsgemensamma CBRNE-mötena och samverkansområdena kan också vara forum för att förmedla lokala och regionala problemställningar som behöver kopplas till forskning och utveckling på nationell nivå.

Det är viktigt att berörda aktörer på alla nivåer, från lokalt till nationellt arbetar med att identifiera behov av forskning och utveckling inom CBRNE-området. Det finns idag flera forum där inventeringar görs och det är viktigt att detta arbete samordnas.

För att samverkan kring behov av långsiktig forskning ska förbättras har MSB, tillsammans med Försvarmakten och Totalförsvarets forskningsinstitut, tagit fram ett förslag till en mer generell process för inventering, samordning och inriktning av samhällets forsknings- och utvecklingsbehov inom området. I dokumentet Utveckling av process för samverkan avseende forskning och utveckling (FoU) inom området CBRNE beskrivs processen och hur den kan underlätta arbetet och resultera i att alla aktörer, från beställare till utförare, ska kunna medverka vid identifiering av kunskapsluckor. Dessa ska sedan kunna ligga till grund för en långsiktig inriktning av forskning och utveckling inom området CBRNE.

De kunskapsluckor och forsknings- och utvecklingsbehov som genereras bör sedan återkopplas tillbaka till berörda aktörer.

De centrala myndigheter som ingår i olika samverkansforum bör tillsammans med företrädare för lokal och regional nivå arbeta för att inriktning av forskning sker gemensamt. Alla aktörer bör vidare sträva efter att lokala och regionala aktörer finns med och deltar i forsknings- och utvecklingsprojekt, deras erfarenheter och bidrag är ofta avgörande för att slutprodukten ska bli bra.

Det är också mycket viktigt att det nationella forsknings- och utvecklingsarbetet inte sker isolerat från samarbeten som Sverige deltar i inom EU, internationellt eller bilateralt.

Verktyg som bör utvecklas

Aktörer som tar fram underlag, inriktar, beställer eller genomför forskning måste samverka för att ta vara på de behov som identifierats och tillsammans arbeta för att göra den omfattande forskning som pågår inom området överskådlig. Det är också viktigt att resultat från forskning får tydliga kopplingar mot kunskaps- och förmågehöjande aktiviteter som utveckling, utbildning och övning. Att lokala och regionala aktörer deltar redan i forskningsstadiet kan bidra positivt för att nå dit.

Det behöver utvecklas en struktur för hur lokala och regionala aktörer gemensamt kan ta fram behov av forskning och utveckling inom CBRNE-området. Det behöver även utredas och tydliggöras hur och var lokala och regionala aktörer kan överlämna och förmedla identifierade forskningsbehov inom området. De centrala myndigheterna måste sedan i sin tur ha strukturer för att ta emot behov av forskning som formuleras på lokal och regional nivå och erbjuda tydliga möjligheter för aktörer på dessa nivåer att delge sådana behov.

En sammanställning över forskningsutförare och myndigheter som finansierar forskning inom området CBRNE behövs för att underlätta arbetet och på sikt skapa bättre förutsättningar för ökad samordning mellan forsknings- och utvecklingsprocesser.

BILAGOR

Bilaga 1 – Prioriterade områden framtagna 2015

I det arbete som genomfördes under 2012 och 2013 identifierades ett behov av att ta fram områden som det krävs särskilda satsningar för, mot vilka aktörerna gemensamt kan kraftsamla. Efter att den Aktörsgemensamma CBRNE-strategin redovisats till regeringen 2013 startade projektet Aktörsgemensam CBRNE-strategi – processer och prioriterade områden som bland annat hade till uppgift att ta fram processer för att ta fram prioriterade områden och att genomföra ett sådant arbete.

Detta har resulterat i nio så kallade prioriterade områden som bedöms vara särskilt allvarliga och viktiga att utveckla under kommande år. Skälet till att dessa områden bedömts som prioriterade är att behoven av åtgärder inte bedöms tillgodoses inom ramen för den verksamhet som aktörerna inom CBRNE-området bedriver idag.

Aktörer inom CBRNE-området bör därför genomföra ytterligare åtgärder och öka resurserna inom de områden som anges i denna strategi. Det arbete som har gjorts för att ta fram dessa områden under 2014 och 2015 beskrivs i kapitel 2.3.3 och mer detaljerat i projektets slutrapport. Den litteratur som projektet gått igenom för att hitta områden 2015 redovisas i underbilaga 1.

Prioriterade områden (uppräknade utan inbördes rangordning)

- Katastrofmedicin
- Bedömning av skyddsnivå
- Samverkan
- Krav på operativ CBRNE-förmåga
- "Det kända okända"
- Viktigt meddelande till allmänheten (VMA) och utomhusvarning
- Analys av mikroorganismer
- Gränskontroll av farliga ämnen
- Experter och nyckelfunktioner

Katastrofmedicin

Utbildad sjukvårdspersonal med tillgång till rätt skyddsutrustning är avgörande för hur framgångsrikt sjukvården kommer att kunna omhänderta patienter vid en CBRNE-händelse. Kompetensen inom det katastrofmedicinska området behöver kvalitetssäkras. Det saknas idag nationella instruktörshandledarutbildningar som kvalitetssäkrar och ökar likformigheten inom landet. Viss skyddsutrustning saknas och annan passerar snart bäst före datum.

Projekt Storstad (Socialstyrelsen, 2006, 2007, 2008) visade att det inte finns någon förteckning över experter och att landsting och regioner saknar indikeringsutrustning. Dessutom har också forskningsbehov identifierats inom området enligt Kartläggning av det nationella forskningsläget inom området CBRNE (European CBRNE center, 2014).

Bedömningen från den projektgrupp¹ som gjorde arbetet 2015 är att det krävs ganska stora resurser då det både är fråga om utbildning och inköp av utrustning.

Bedömning av skyddsnivå

Det saknas en gemensam metodik för att bedöma vilken skyddsnivå som olika situationer kräver. Vid flera olika typer av händelser och övningsscenarier, till exempel sjukdomsutbrott, oljeutsläpp och kemikalieutsläpp har det framkommit att olika aktörer gör olika bedömningar vilket försvårar ett framgångsrikt hanterande av en händelse, i vissa fall råder det även brist på skyddsutrustning.

Bedömningen från den projektgrupp som gjorde arbetet 2015 är att området består av två delar; gemensam metodik för bedömning och brist på utrustning. Sammantaget innebär detta att ganska stora resurser krävs.

Samverkan

Samverkan kan brista på alla nivåer speciellt när det gäller sällanhändelser och händelser där aktörer som normalt inte arbetar tillsammans ska samverka.

Komplexiteten i en händelse bidrar till att rutiner som normalt fungerar kanske inte räcker till. Exempel på brister som finns beskrivna i exempelvis övningsutvärderingar är: brist på kommunikation mellan aktörerna, olika utrustning, arbetssätt och rutiner, otydliga krav på den operativa förmågan på alla nivåer, bristfällig samverkan mellan blåljusaktörer och fungerande operativa rutiner som även hanterar forensiska frågeställningar för att bistå rättsväsendet.

Det pågår arbete inom detta område både inom ramen för R/N-handlingsplan och inom arbetet med gemensamma grunder för samverkan och ledning. Det bedömdes att pågående arbete inte helt kommer att lösa bristen och att ytterligare arbete behövs.

Bedömningen från den projektgrupp som gjorde arbetet 2015 är att det krävs ganska stor resursinsats då det är ett komplext område och många berörda aktörer.

Krav på operativ CBRNE-förmåga

Avsaknad av en gemensam syn på de grundkrav som ska gälla för operativ förmåga inom CBRNE-området skapar osäkerhet hos aktörer och kan vara orsak till att förmåga saknas och/eller att en insats inte genomförs optimalt. Det saknas en tydlighet avseende vilken förmåga respektive aktör har eller bör ha, när det kommer till CBRNE-händelser.

I början av 2000-talet genomfördes ett projekt för att åstadkomma just detta vilket resulterade i en rapport, Gemensamma grunder NBC-Skydd för totalförsvaret – Slutrapport. Denna har aldrig uppdaterats.

1. Aktörsgemensam CBRNE-strategi – Processer och prioriterade områden. Projektgrupp bestod av projektledningsgrupp och central referensgrupp.

”Det kända okända”

Vi förbereder oss inte för osannolika CBRNE-händelser vilket ökar risken att vi ska bli överrumplade och att hanterandet av en händelse blir mindre framgångsrikt. Detta gör att samhällets funktionalitet och människors liv och hälsa utsätts för större risker om händelser vi inte förberett oss för inträffar.

Är händelsen dessutom antagonistisk ökar komplexiteten och belastningen på samhället. Det medför även att många aktörers uppgifter förändras.

Bedömningen från den projektgrupp som gjorde arbetet 2015 är att det krävs ganska stor resursinsats då det är ett komplext område och många berörda aktörer.

Viktigt meddelande till allmänheten (VMA) och utomhusvarning

För att säkerställa att viktiga budskap förstås, t.ex. vid olyckor med farligt gods eller i Seveso-anläggningar, är det viktigt att allmänheten har kunskap om VMA och utomhusvarning.

Det pågår visst arbete, bland annat när det gäller tekniken, som syftar till att nå så många som möjligt, men projektgruppen har bedömt att detta inte är tillräckligt utan att mer behöver göras för att åtgärda bristerna.

Bedömningen från den projektgrupp som gjorde arbetet 2015 är att detta kräver utbildningsinsatser och informationskampanjer vilket inte behöver vara så resurskrävande.

Analys av mikroorganismer

Det finns brister när det gäller förmåga att analysera mikroorganismer. Laboratorieresurserna är inte tillräckliga, vanliga avtalslaboratorier saknar metoder för vissa organismer och i tecknade avtal inkluderas ofta inte behovet av snabba analyser vid akuta lägen. I dagsläget löses delar av problematiken med att prover skickas utomlands.

Vid hanteringen av *Cryptosporidium*utbrotten 2010 och 2011 visade det sig att personal- och laboratorieresurserna var underdimensionerade.

Bedömningen från den projektgrupp som gjorde arbetet 2015 är att det krävs en optimering och utveckling av befintliga resurser, både privata och statliga, nationellt och internationellt, vilket inte behöver vara så resurskrävande.

Gränskontroll av farliga ämnen

Förmågan att kontrollera farliga ämnen vid Sveriges gränser bör förbättras, för att minska risken för avsiktlig och oavsiktlig införsel. Behovet gäller särskilt radioaktiva ämnen, sprängämnen och andra explosiva varor. Flera dokument, bland annat propositioner, redovisningar av regeringsuppdrag, samt risk- och sårbarhetsanalyser visar på förbättringsbehov inom gränskontrollen.

Bedömningen från den projektgrupp som gjorde arbetet 2015 är att området består av två delar; regelförändringar samt brist på utrustning. Sammantaget innebär detta att stora resurser krävs.

Experter och nyckelfunktioner

Inom flera områden bedöms tillgången på experter och nyckelpersoner inte vara tillräcklig för att kunna hantera en samhällsstörning kopplat till CBRNE-ämnen. Detta gäller särskilt samhällsstörningar som kan komma att pågå under längre tid. Bristen på experter och nyckelpersoner påverkar också det förebyggande arbetet t.ex. vid samverkan och planering.

Exempel på områden där brist på experter och nyckelpersoner nämns; ledning vid en händelse, långvariga störningar i vattenförsörjningen, sjukdomsutbrott och R/N-området. Här pågår ett arbete för att öka kompetensen framförallt i kärnkraftslänen. Detta bedöms dock inte lösa bristen på experter inom strålningsfysik, radioekologi m.m.

Bedömningen från den projektgrupp som gjorde arbetet 2015 är att det krävs stora resurser att rekrytera och utbilda experter och sedan bibehålla denna kompetens.

Att arbeta med prioriterade områden

I Vägledning till den svenska aktörsgemensamma CBRNE-strategin (MSB, 2014) såg aktörerna framför sig att arbetet inom de prioriterade områdena skulle bedrivas i form av program med flera sinsemellan samordnade åtgärder som gemensamt leder till förbättringar. Dessa åtgärder kan vara förebyggande, förberedande, hanterande eller lärande och arbetet ska medge deltagande från aktörer på alla nivåer; kommuner, länsstyrelser, statliga myndigheter, regering, landsting och regioner, frivilliga försvarsorganisationer, intresseorganisationer och privata aktörer. Det samlade arbetet var tänkt att bedrivas över ett antal år och med tydlig koordinering mellan åtgärder under arbetets gång.

I projektet Aktörsgemensam CBRNE-strategi – processer och prioriterade områden utgick man från ovanstående tankar och tog fram ett förslag till process (se nedan) för att arbeta med de prioriterade områdena.

Förvaltaren (MSB) tillsammans med den aktörsgemensamma arbetsgruppen för förvaltning, har till uppgift att organisera arbetet med de prioriterade områdena. Vid behov görs en prioritering över i vilken ordning de olika områdena ska tas om hand och en bedömning av för vilka områden det behöver göras en förstudie. För varje område utses en projektägare som ansvarar för genomförandet som sker tillsammans med andra berörda aktörer. Ett exempel på arbetsmetod som kan vara användbar under förstudien är den behovsanalysprocess som tagits fram inom projektet Förbättrad samordning för en långsiktig nationell inriktning inom B-området.

Årligen lämnar programmen/projekten skriftliga rapporter till förvaltaren. Dessa rapporter redovisas vid de aktörsgemensamma CBRNE-mötena. När arbetet inom ett prioriterat område är färdigt tar projektledaren fram en slutrapport vilken förvaltaren tar del av och föreslår hur man ska gå vidare för att få effekt av arbetet. Övriga aktörer som berörs av CBRNE-händelser tar del av slutrapporten.

Alla aktörer har ett ansvar att verka för att arbete bedrivs inom de olika prioriterade områdena.

TABELL 1
**PROCESS FÖR ARBETET MED DE
PRIORITERADE CBRNE-OMRÅDEN**

INGÅNGSVÄRDEN	<ul style="list-style-type: none"> • Prioriterade områden. 	
ARBETSSTEG	<ol style="list-style-type: none"> 1. Förvaltaren gör vid behov en prioritering av i vilken ordning de prioriterade områdena ska tas om hand. 2. Förvaltaren avgör vilka prioriterade områden som kräver en förstudie. 3. Förvaltaren rekommenderar programansvarig/projektledare för respektive prioriterat område. 4. Vid behov genomförs en förstudie tillsammans med berörda aktörer. 5. Förvaltaren fattar beslut om att starta program/projekt. Om en förstudie genomförts utgör den grunden för beslutet. 	<ol style="list-style-type: none"> 6. Projektägaren tar fram projektdirektiv. 7. Projektledaren tar fram projektplan. 8. Program/projekt startar. 9. Projektledaren tar fram årliga skriftliga rapporter som lämnas till förvaltaren och redovisas vid Aktörsgemensamt CBRNE-möte. 10. Projektledaren tar fram slutrapport vid projektets slut. 11. Förvaltaren tar del av slutrapporten och föreslår hur man ska gå vidare för att få effekt av arbetet.
RESULTAT	<ul style="list-style-type: none"> • Eventuell lista över i vilken ordning arbetet inom de olika prioriterade områdena ska starta. • Förstudierapporter. • Projektdirektiv. • Projektplaner. 	<ul style="list-style-type: none"> • Skriftliga rapporter från respektive prioriterat område. • Slutrapporter. • Rekommendationer för framtiden för respektive prioriterat område.
MOTTAGARE	<ul style="list-style-type: none"> • Aktörer som berörs av CBRNE-händelser. • Förvaltaren. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktörsgemensam arbetsgrupp till stöd för förvaltningen.

Underbilaga 1 – Litteraturlista

Risk- och sårbarhetsanalyser i Hallands län

- Risk- sårbarhetsanalys, Falkenbergs kommun 2009/2011/2012
- Halmstads kommuns risk- och sårbarhetsanalys 2010/2012
- Risk- och sårbarhetsanalys Hylte kommun 2010/2012
- Risk- och sårbarhetsanalys Kungsbacka kommun 2012
- Risk- och sårbarhetsanalys Laholms kommun 2011/2012
- Risk- och sårbarhetsanalys Varbergs kommun 2011/2012

Risk- och sårbarhetsanalyser i Kalmar län

- Risk- och sårbarhetsanalys för Borgholms kommun 2011/2012/2013
- Risk- och sårbarhetsanalys Emmaboda kommun 2011/2012/2013
- Risk- och sårbarhetsanalys Hultsfred kommun 2011/2012/2013
- Risk- och sårbarhetsanalys Högsby kommun 2011/2012/2013
- Kommunövergripande risk- och sårbarhetsanalys Kalmar kommun 2011/2012/2013
- Uppföljning av risk- och sårbarhetsanalys Mönsterås kommun 2012/2013
- Risk- och sårbarhetsanalys för Mörbylånga kommun 2011/2012/2013
- Risk- och sårbarhetsanalys Nybro kommun 2011/2012/2013
- Risk- och sårbarhetsanalys Oskarshamns kommun 2011/2012/2013
- Risk- och sårbarhetsanalys Torsås kommun 2011/2012/2013
- Risk- och sårbarhetsanalys för Vimmerby kommun 2011/2012/2013
- Risk- och sårbarhetsanalys Västerviks kommun 2011/2012/2013

Risk- och sårbarhetsanalyser i Skåne län

- Riskanalys över händelser som kan föranleda räddningstjänst i Bjuvs kommun 2011
- Risk- och sårbarhetsanalys för Bromölla kommun 2011
- Risk- och sårbarhetsanalys Burlövs kommun 2011
- Båstads kommun risk- och sårbarhetsanalys 2010
- Risk- och sårbarhetsanalys för Eslövs kommun 2011
- Risk- och sårbarhetsanalys för Helsingborgs Stad 2011
- Kommunövergripande risk- och sårbarhetsanalys för Hässleholms kommun 2010/2011
- Risk- och sårbarhetsanalys Höganäs kommun 2012
- Risk- och sårbarhetsanalys för Hörby kommun 2011
- Risk- och sårbarhetsanalys – Kontinuitetsplanering Höör kommun 2011
- Risk- och sårbarhetsanalys för Klippans kommun 2011
- Risk- och sårbarhetsanalys för Kristianstads kommun 2011
- Sammanställning av Risk- och sårbarhetsanalyser i Kävlinge kommun 2012
- Landskrona Stads Sårbarhetsanalys 2011
- Riskanalys över händelser som kan föranleda räddningstjänst i Landskrona stad 2011
- Risk- och sårbarhetsanalys Lomma kommun 2011

- Risk- och sårbarhetsanalys för Lunds kommun 2011
- Risk och sårbarhetsanalys Malmö stad 2010/2012
- Risk- och sårbarhetsanalys Osby kommun 2011
- Kommunövergripande risk- och sårbarhetsanalys för Perstorps kommun 2011
- Riskinventering Simrishamn kommun 2010
- Sjöbo kommuns Risk- och sårbarhetsanalys 2011
- Skurup kommuns sårbarhetsanalys 2009
- Risk- och sårbarhetsanalys Staffanstorps kommun 2007
- Risk- och sårbarhetsanalys Klimatförändringarnas påverkan på Staffanstorps kommun 2011
- Svalövs kommuns Sårbarhetsanalys 2011
- Riskanalys över händelser som kan föranleda räddningstjänst i Svalövs kommun 2011
- Risk- och sårbarhetsanalys för Svedala kommun 2010–2014
- Riskinventering Tomelilla kommun 2010
- Risk- och sårbarhetsanalys för Trelleborgs kommun 2011
- Risker, sårbarheter och förmågebedömningar. De tio allvarligaste riskerna i Vellinge som kan leda till en extraordinär händelse. Vellinge kommun 2012
- Riskinventering Ystads kommun 2008
- Risk- och sårbarhetsanalys Åstorps kommun 2011
- Risk- och sårbarhet i Ängelholms kommun 2011/2012
- Risk- och sårbarhetsanalys 2012 Örskälljunga kommun
- Risk- och sårbarhetsanalys för Östra Göinge kommun 2011

Risk- och sårbarhetsanalyser i Stockholms län

- Risk och sårbarhetsanalys Botkyrka kommun, Lst 451-8242-2011
- Risk och sårbarhetsanalys Danderyd kommun, Lst 451-8242-2011
- Risk och sårbarhetsanalys Ekerö kommun, Lst 451-8242-2011
- Risk och sårbarhetsanalys Haninge kommun, Lst 451-8242-2011
- Risk och sårbarhetsanalys Huddinge kommun, Lst 451-8242-2011
- Risk och sårbarhetsanalys Järfälla kommun, Lst 451-8242-2011
- Risk och sårbarhetsanalys Lidingö kommun, Lst 451-8242-2011
- Risk och sårbarhetsanalys Nacka kommun, Lst 451-8242-2011
- Risk och sårbarhetsanalys Norrtälje kommun, Lst 451-8242-2011
- Risk och sårbarhetsanalys Nykvarn kommun, Lst 451-8242-2011
- Risk och sårbarhetsanalys Nynäshamn kommun, Lst 451-8242-2011
- Risk och sårbarhetsanalys Salem kommun, Lst 451-8242-2011
- Risk och sårbarhetsanalys Sigtuna kommun, Lst 451-8242-2011
- Risk och sårbarhetsanalys Sollentuna kommun, Lst 451-8242-2011
- Risk och sårbarhetsanalys Solna kommun, Lst 451-8242-2011
- Risk och sårbarhetsanalys Stockholms stad, Lst 451-8242-2011
- Risk och sårbarhetsanalys Sundbyberg kommun, Lst 451-8242-2011
- Risk och sårbarhetsanalys Södertälje kommun, Lst 451-8242-2011
- Risk och sårbarhetsanalys Tyresö kommun, Lst 451-8242-2011

- Risk och sårbarhetsanalys Täby kommun, Lst 451-8242-2011
- Risk och sårbarhetsanalys Upplands-Bro kommun, Lst 451-8242-2011
- Risk och sårbarhetsanalys Upplands Väsby kommun, Lst 451-8242-2011
- Risk och sårbarhetsanalys Vallentuna kommun, Lst 451-8242-2011
- Risk och sårbarhetsanalys Vaxholms kommun, Lst 451-8242-2011
- Risk och sårbarhetsanalys Värmdö kommun, Lst 451-8242-2011
- Risk och sårbarhetsanalys Österåkers kommun, Lst 451-8242-2011

Risk- och sårbarhetsanalyser i Uppsala län

- Sårbarhetsanalys 2007–2010 Enköpings kommun
- Risk- och sårbarhetsanalys för Heby kommun enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Räddningstjänsten Sala-Heby
- Risk- och sårbarhetsanalys 2007–2010 Håbo kommun
- Risk- och sårbarhetsanalys 2011 Knivsta kommun
- Risk- sårbarhetsanalys 2011 Tierps kommun (451-5354-11)
- Risk- och sårbarhetsanalys för extraordinära händelser 2011 Uppsala kommun
- Risk- och sårbarhetsanalys 2011 Älvkarleby kommun
- Risk- och sårbarhetsanalys 2011 Östhammars kommun (451-5355-11)

Risk- och sårbarhetsanalyser i Värmlands län

- Torsby kommun (antagen i kommunfullmäktige 2013-10-21)
- Sunne, Lst 451-6691-2011
- Arvika, Lst 451-7016-2011
- Eda, Lst 451-3564-2012
- Kil, Lst 451-6708-2012
- Årjäng, Lst 451-3575-12
- Säffle, Lst 451-3567-2012
- Grums, Lst 451-6709-2011
- Hammarö, Lst 451-6707-2011
- Kristinehamn, Lst 451-6687-2011
- Storfors, Lst 451-3573-2012
- Karlstad, Lst 451-6710-2011
- Forshaga, Lst 451-6703-2011
- Munkfors, Lst 451-6712-2011
- Filipstad, Lst-3574-2012
- Hagfors, Lst 451-3571-2012

Risk- och sårbarhetsanalyser i Västerbottens län

- Risk- och sårbarhetsanalys kommunövergripande rapport nov 2011; Bjurholms kommun kommunal riskhantering
- Handlingsplan risk och sårbarhetsanalys Dorotea kommun 2012–2015
- Lycksele kommun Risk- och sårbarhetsanalys 2010, Dnr 2010-190
- Nordmalings kommun Risk- och sårbarhetsanalys 2013, antagen av kommunfullmäktige 2013-11-06
- Risk- och sårbarhetsanalys Med inriktning mot extraordinära händelser 2014: Risk och sårbarhetsanalysen är framtagen av riskhanteringsgruppen i Malå
- Norsjö kommun Risk- och sårbarhetsanalys
- Risk- och sårbarhetsanalys för Robertsfors kommun, Datum 2011-02-29
- Risk- och sårbarhetsanalys för Skellefteå kommun gäller fr.o.m. 2011-09-30
- Risk och sårbarhetsanalys Med inriktning mot extraordinära händelser gällande för 2011–2014: Risk och sårbarhetsanalysen är framtagen av riskhanteringsgruppen i Sorsele kommun
- RSA Storuman 2011, Risk och sårbarhetsanalys med inriktning mot extraordinära händelser
- Risk- och sårbarhetsanalys för Umeå kommun 2012-09-17
- Risk och sårbarhetsanalys Vilhelmina kommun 2013
- Risk- och sårbarhetsanalys för Vindelns kommun 2012-04-03
- Risk- och sårbarhetsanalys Vännäs kommun Dnr 2011/78-160
- Handlingsplan Risk och sårbarhetsanalys Åsele kommun 2012–2015

Risk- och sårbarhetsanalyser i Västernorrlands län

- Risk- och sårbarhetsanalys Härnösands kommun (2011)
- Övergripande risk- och sårbarhetsanalys Kramfors kommun (2011)
- Övergripande risk- och sårbarhetsanalys Sollefteå kommun (2012–2015)
- Risk- och sårbarhetsanalys Sundsvalls kommun (2011)
- Risk- och sårbarhetsanalys Timrå kommun (2013)
- Risk- och sårbarhetsanalys för Ånge kommun (2011)
- Örnsköldsviks kommun, risk- och sårbarhetsanalys (2011–2015)

Risk- och sårbarhetsanalyser i Västra Götalands län

- Risk och sårbarhetsanalys Ale kommun, Lst 26667–2011-50
- Risk och sårbarhetsanalys Alingsås kommun, Lst 26667–2011-44
- Risk och sårbarhetsanalys Bengtsfors kommun, Lst 26667–2011-26
- Risk och sårbarhetsanalys Bollebygds kommun, Lst 26667–2011-11
- Risk och sårbarhetsanalys Borås stad, Lst 26667–2011-27
- Samlad riskbedömning Dals-Eds kommun, Lst 26667–2011-34
- Risk och sårbarhetsanalys Essunga kommun, Lst 26667–2011-2
- Risk och sårbarhetsanalys Färgelanda kommun, Lst 26667–2011-16
- Risk och sårbarhetsanalys Grästorps kommun, Lst 26667–2011-7
- Risk och sårbarhetsanalys Gullspångs kommun, Lst 26667–2011-52
- Risk och sårbarhetsanalys Göteborgs stad, Lst 26667–2011-47
- Risk och sårbarhetsanalys Götene kommun, Lst 26667–2011-46

- Risk och sårbarhetsanalys Herrljunga kommun, Lst 26667-2011-28
- Risk och sårbarhetsanalys Hjo kommun, Lst 26667-2011-51
- Risk och sårbarhetsanalys Härryda kommun, Lst 26667-2011-43
- Risk och sårbarhetsanalys Karlsborgs kommun, Lst 26667-2011-51
- Risk och sårbarhetsanalys Kungälv kommun, Lst 26667-2011-17
- Risk och sårbarhetsanalys Lerums kommun, Lst 26667-2011-10
- Risk och sårbarhetsanalys Lidköpings kommun, Lst 26667-2011-9
- Risk och sårbarhetsanalys Lysekils kommun, Lst 26667-2011-3
- Risk och sårbarhetsanalys Mariestads kommun, Lst 26667-2011-37
- Risk och sårbarhetsanalys Marks kommun, Lst 26667-2011-29
- Risk och sårbarhetsanalys Melleruds kommun, Lst 26667-2011-23
- Risk och sårbarhetsanalys Munkedals kommun, Lst 26667-2011-4
- Risk och sårbarhetsanalys Mölndals stad, Lst 26667-2011-40
- Risk och sårbarhetsanalys Orust kommun, Lst 26667-2011-32
- Risk och sårbarhetsanalys Partille kommun, Lst 26667-2011-25
- Risk och sårbarhetsanalys Skara kommun, Lst 26667-2011-19
- Risk och sårbarhetsanalys Skövde kommun, Lst 26667-2011-51
- Risk och sårbarhetsanalys Svenljunga kommun, Lst 26667-2011-22
- Risk och sårbarhetsanalys Strömstad kommun, Lst 26667-2011-49
- Risk och sårbarhetsanalys Sotenäs, Lst 26667-2011-36
- Risk och sårbarhetsanalys Stenungssunds kommun, Lst 26667-2011-12
- Risk och sårbarhetsanalys Tanums kommun, Lst 26667-2011-14
- Risk och sårbarhetsanalys Tibro kommun, Lst 26667-2011-51
- Risk och sårbarhetsanalys Tjörns kommun, Lst 26667-2011-21
- Risk och sårbarhetsanalys Tranemo kommun, Lst 26667-2011-30
- Risk och sårbarhetsanalys Trollhättans stad, Lst 26667-2011-45
- Risk och sårbarhetsanalys Töreboda kommun, Lst 26667-2011-38
- Risk och sårbarhetsanalys Uddevalla kommun, Lst 26667-2011-41
- Risk och sårbarhetsanalys Ulricehamns kommun, Lst 26667-2011-15
- Risk och sårbarhetsanalys Vara kommun, Lst 26667-2011-48
- Risk och sårbarhetsanalys Vargårda kommun, Lst 26667-2011-5
- Risk och sårbarhetsanalys Vänersborgs kommun, Lst 26667-2011-39
- Risk och sårbarhetsanalys Åmåls kommun, Lst 26667-2011-18
- Risk och sårbarhetsanalys Öckerö kommun, Lst 26667-2011-35

Risk- och sårbarhetsanalyser i Örebro län

- Risk och sårbarhetsanalys Askersund 2013-12-06
- Risk- och sårbarhetsanalys, Degerfors kommun, Lst dnr 451-5501-2011
- Hallsberg- risk och sårbarhetsanalys (antagen av kommunfullmäktige § 134 2013)
- Risk- och sårbarhetsanalys, Hällefors kommun, Lst dnr 451-5241-2011
- Risk- och sårbarhetsanalys, Karlskoga kommun, Lst dnr 451-5094-2011
- Risk och sårbarhetsanalys för Kumla kommun KS 2011/903

- Risk och sårbarhetsanalys Laxå kommun 2013/antagen av kommunalfullmäktige den 12 juni 2013, § 78)
- Risk och sårbarhetsanalys Lekebergs kommun 2013 (antagen av kommunalfullmäktige 2013-11-21 § 759)
- Risk och sårbarhetsanalys Lindesberg 2013 (reviderad av kommunstyrelsen § 179 2013-09-24)
- Risk och sårbarhetsanalys Ljusnarsbergs kommun (antagen av kommunfullmäktige den 15 maj 2014, §39)
- Risk och sårbarhetsanalys Nora kommun 2013 (reviderad av kommunalfullmäktige 2013-11-13 § 157)
- Risk och sårbarhetsanalys Örebro kommun (inte daterad)

Övriga risk- och sårbarhetsanalyser

- RSA-Länsstyrelser, MSB 2012-4367
- RSA-Elsäkerhetsverket, MSB 2012-4367-6.
- RSA-Energimyndigheten, MSB 2012-4367-59
- RSA-Finansinspektionen, MSB 2012-4367-31
- RSA-Jordbruksverket, MSB 2012-4367-10
- RSA-Försäkringskassan, MSB 2012-4367-20
- RSA-Kustbevakningen, MSB 2012-4367-25
- RSA-Livsmedelsverket MSB 2012-4367-46
- RSA-Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSM 2012-4367-63
- RSA-Post- och telestyrelsen, MSB 2012-4367-43
- RSA-Riksgälden, 2012-4367-64
- RSA-Rikspolisstyrelsen, MSB 2012-4367-51
- RSA-Sjöfartsverket, MSB 2012-4367-30
- RSA-Skatteverket, MSB 2012-4367-21
- RSA-Smittskyddsinstitutet, MSB 2012-4367-55
- RSA-Socialstyrelsen, MSB 2012-4367-57
- RSA-Strålsäkerhetsmyndigheten, MSB 2012-4367-48
- RSA-Statens veterinärmedicinska anstalt, MSB 2012-4367-50
- RSA-Svenska Kraftnät, MSB 2012-4367-22
- RSA-Trafikverket, MSB 2012-4367-41
- RSA-Transportstyrelsen, MSB 2012-4367-35
- RSA-Tullverket, MSB 2012-4367-8

Risk- och sårbarhetsanalyser för landsting och regioner

- Risk- och sårbarhetsanalys Landstinget Dalarna, Årlig uppföljning för 2014 (LD11/01864)
- 2014 års uppföljning av Jämtlands läns landstings risk- och sårbarhetsanalys (LS/1030/2014)
- Risk- och sårbarhetsanalys Landstinget i Kalmar län, Rapport för 2014 (dnr 140627)
- Uppföljning och rapportering: Risk- och sårbarhetsanalys Region Halland 2014 (RS 140365)

- Delrapport, Risk- och sårbarhetsanalys inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, Norrbottens läns landsting (dnr 2242-14)
- Rapport från Region Gotland till Socialstyrelsen gällande RSA (20 januari 2015)
- Rapportering gällande uppföljning av risk- och sårbarhetsanalyser, Landstinget Blekinge (2014/0422, 2014-09-01)
- Västra Götalandsregionens årliga samlade redovisning utifrån MSBFS 2010:6 (RS 1161-2012)
- Risk- och sårbarhetsanalys, Rapport för 2014 från Landstinget i Uppsala län enligt 8§, MSBFS 2010:6 (2014-09-15)
- Uppföljning, Risk- och sårbarhetsanalys 2014, Stockholms läns landsting (Stockholm den 15 september 2014)
- Uppföljning och rapportering för 2014 i enlighet med Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om kommuners och landstings risk- och sårbarhetsanalyser, Landstinget i Jönköpings län (LJ 2014/1161)
- Risk- och sårbarhetsanalys, Landstinget i Värmland, Uppföljning och rapport 2014 (LK/140678)
- Landstinget i Östergötlands uppföljning och rapportering av risk- och sårbarhetsanalys (enligt MSBFS 2010:6) gällande perioden 130915–140915 (LiÖ 2014-1025)
- Landstinget Sörmlands redovisning enligt MSBFS 2010:6 (LS-LED 14-058/3)
- Uppföljning av risk- och sårbarhetsrapport, Örebro läns landsting 2014 (14OLL4192)
- 2014 års uppföljning av Landstinget Västmanlands Risk- och sårbarhetsanalys och förmågebedömning 2011 (LTV110841)

Rapporter från genomförda övningar

- Utvärderingsrapport SAMBIO 2013, Jordbruksverket, AniBio task 6.3 (EIS-130071)
- Omfall 2013 – kärnteknisk olycka – en samverkansövning. Dokumentation och utvärdering av beredskapsövningen Omfall 2013
- Utvärdering SAMÖ-KKÖ 2011 (MSB322 - oktober 2011)
- Utvärdering av SAMÖ Fokus 2014 (MSB757 - oktober 2014)
- Övning Skåne, seminarieövning arrangerad av myndigheterna i samverkansområde Farliga ämnen, Malmö stad och Region Skåne 6 december 2011, FOI – R – 3411–SE
- Projekt Storstad. En sammanställning av den katastrofmedicinska förmågan inom Sahlgrenska Universitetssjukhuset i Västra Götalandsregionen. Socialstyrelsen artnr 2007-124-1 (2012)
- Projekt Storstad. En sammanställning av den katastrofmedicinska förmågan inom Stockholm. Socialstyrelsen artnr 2006-124-7
- Projekt Storstad. En sammanställning av den katastrofmedicinska förmågan inom Malmö/Lund och Region Skåne. Socialstyrelsen 2008-124-6

Rapporter från inträffade händelser

- Tågurspärning i Kungsbacka 2005-02-28. FOI-R-2286-SE
- Oljepåslaget på Tjörn 2011 En utvärdering av förberedelser, förmågor och hantering, MSB och Havs- och vattenmyndigheten, ISBN 978-91-7383-441-4
- Rapport vattenburet utbrott av Cryptosporidium i Östersund november - december 2010 Östersunds kommun

- Kemira cisternolycka, Statens Haverikommission RO 2008:2
- Ammoniakolyckan i Kävlinge 1996. Observatörsrapport, räddningsverket, ISBN 91-88890-34-4
- Viktiga frågor att utveckla och förbättra efter erfarenheterna från mjältbrandsutbrottet i Halland 2008 (Dnr 5.5-19006/2010), Jordbruksverket
- Händelseanalys mjältbrandsutbrott Halland 2008 (2009), Jordbruksverket
- Branden i Halmstad hamn. Rapport om branden i Oceanhamnen. Räddningstjänsten, Halmstads kommun, maj 2013
- Rapport RO 2010:01, Lägenhetsbrand, Kuddbygränd 12, Rinkeby, Stockholms län, den 25 juli 2009 (dnr O-08/09)
- Brand med två biogasbussar i stadstrafik i Helsingborg. Statens Haverikommission Slutrapport RO 2013:01
- Olycka vid tillverkning av högkoncentrerad väteperoxid – en olycksundersökning (MSB 264-April 2011)
- Insatsutvärdering vid urspårning av väteperoxidvagn i Kristianstad, Insatsrapport SOS 20-1624321-2
- Sönderfall av väteperoxid, Helsingborg 2010, Helsingborgs brandförsvär 2010-05-19
- Utvärdering av insats vid tankbilsolycka Kungälv kommun 2010. Olycksundersökning Räddningstjänsten Kungälv-Ale. Id 2011004429
- Gasolutsläpp i vätskefas Sundsvall 2011, Brandförsvaret Sundsvall-Timrå 2011-03-12
- Klorgasutsläpp i simhall Arvika 2011, Arvika kommun 2012-08-01
- Ammoniakutsläpp i maskinrum Mörbylånga 2012. Räddningstjänsten Öland. Dnr RU 12-98
- Avancerad indikering vid keminsats i tunnelbanestation Solna 2012. Fördjupad olycksundersökning. Storstockholms brandförsvär, dnr 360-1409-2012
- Utvärdering av insats vid kemikaliehändelse Gislaveds kommun 2012. Räddningstjänsten Värnamo kommun 2013-03-15
- Utvärdering av insats med havererad tankbil, Storuman 2012. Räddningstjänsten Storuman, fördjupad olycksundersökning, 26-28 juni 2012
- Ammoniakutsläpp i ishall Trelleborg 2013. Räddningstjänsten Trelleborg-Vellinge-Skurup. Dnr 2013-97
- Gasolutsläpp intill skolbyggnad Sölvesborg 2013. Räddningstjänsten Västra Blekinge. Dnr 20140020
- Gasutsläpp till följd av trafikolycka med biogasbuss Stockholm 2013. Storstockholms brandförsvär. Fördjupad olycksundersökning. Dnr 360-1025/2013
- Kemisk reaktion spräckte IBC-behållare Mariestad 2013. Räddningstjänsten Östra Skaraborg. Dnr 1049, 2013-10-09
- Utvärdering av insats vid ammoniakläckage Linköping 2013. Räddningstjänsten Östra Götaland. Dnr RÖG-2014-0062
- Trafikolycka med farligt gods Köping 2013. Västra Mälardalens kommunalförbund. Dnr 2013:34:5
- Läckage av eldningsolja i samband med lossning Karlshamn 2014. Räddningstjänsten Västra Blekinge. Dnr 20140746
- Dieselutsläpp vid vattentäkt Nybro 2014. Författare Johan Aronsson Nybro räddningstjänst. SOS larmnr 15-4515941-2

- Utvärdering av insats vid utsläpp av syra som hamnade i dagvattensystem Göteborg 2014. Olycksutredning, utsläpp av farligt ämne Gullbersvassgatan Göteborg, 17:e februari 2014
- Cryptosporidium i Östersund, Smittskyddsinstitutets arbete med det dricksvattenburna utbrottet i Östersund 2010-2011, ISBN 978-91-86723-12-5

Rapporter från samverkansområdena

- Hot- och riskvärderade scenarier Samverkansområdet Farliga ämnen 2010 (978-91-7383-082-9)
- Utvecklingsområden SOFÄ (FHS 514/2014)
- Samvirkeområdet Farlige Stoffer – Samverkansområdet Farliga Områden (Radisson Blu Polar Hotel, Longyearbyen 19–22 mars 2013)
- SOFÄ – förslag till tillägg i inriktning av anslag 2:4 inför 2014 år projekt
- Underlag från SO Farliga ämnen till inriktning för anslaget 2:4 Krisberedskap år 2013
- Svensk-norsk verkstad om scenarier, Samverkansområdet Farliga ämnen- Samvirkeområdet farlige stoffer, 2010
- SOTI verksamhetsberättelse 2013
- SOTP rapport 2012 – Kommunerna, krisen och logistiken (2012-09-25)
- Rapport från Mötesplats Transporter 2013 – Hur gör vi när hjulen slutar rulla?
- Beskrivning av Samverkansområdet Ekonomisk Säkerhet (SOES) och dess verksamhet (2014-01-30)

Övriga rapporter

- Handlingsplan för skydd av samhällsviktig verksamhet (MSB597 - december 2013)
- Nationell beredskapsplan för hanteringen av en kärnteknisk olycka
- Den svenska beredskapen för radiologiska och nukleära olyckor 2015 (R79-303/08)
- Forskning för ett säkrare samhälle, Ny kunskap för framtidens utmaningar MSB:s forskningsstrategi 2014-2018 (MSB 610-november 2013)
- Gemensamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar (MSB777)
- Myndighetsegemensam inriktning för indikeringsförmåga vid händelser med farliga ämnen. ISBN 91-89475-51-8
- Så kan det civila försvaret utvecklas och stärkas – Redovisning av regeringsuppdrag till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap om det civila försvaret inför den planerade försvarspolitiska propositionen 2015, dnr 2014-3277
- Risker och förmågor 2012 – Redovisning av regeringsuppdrag om nationell riskbedömning respektive bedömning av krisberedskapsförmåga, MSB (MSB545 - mars 2013)
- Risker och förmågor 2013 – Redovisning av regeringsuppdrag om nationell risk- och förmågebedömning (MSB658 - april 2014)
- Risker och förmågor 2014 – Redovisning av regeringsuppdrag om nationell risk- och förmågebedömning (MSB818 - mars 2015)
- Antibiotikaresistens ur ett säkerhetsperspektiv (MSB619 – november 2013)
- Redovisning av regleringsbrevsuppdrag 21, 2013, bilaga 3, MSB dnr 2013-2641

- Slutrapport för regeringsuppdraget att se över samhällets förmåga att kontrollera radioaktiva ämnen vid Sveriges gräns, 2012, SSM 2011-2207
- Analys av samhällskonsekvenser efter antagonistisk attack mot kärnkraftverk (MSB dnr 2010-7869)
- Den svenska beredskapen för radiologiska och nukleära olyckor 2015, handlingsplan (MSB dnr 2011-1455)
- Den svenska beredskapen för radiologiska och nukleära olyckor 2015 (Räddningsverket, ISBN: 978-91-7253-397-4)
- Regeringens proposition 2013/14:144. Lag om sprängämnesprekursorer och redovisning av krisberedskapens utveckling
- Regeringens proposition 2011/12:1, Budgetpropositionen för 2012, utgiftsområde 6
- Regeringens proposition 2012/13:1, Budgetpropositionen för 2013, utgiftsområde 6
- Regeringens proposition 2013/14:1, Budgetpropositionen för 2014, utgiftsområde 6
- Regeringens proposition 2014/2015:1, Budgetpropositionen för 2015, utgiftsområde 6
- Lägesrapport 3, 2012, dnr. 2010-10586, 2011-928, MSB
- Lägesbedömning gällande arbetet med förbättrad sprängämnessäkerhet, april 2015 (MSB dnr 2013-5637)
- EU CBRN Action Plan (Implementation period 2011-2015)
- EU Action Plan on Enhancing the Security of Explosives (8311/08)
- Progress report on the implementation of the EU Action plan on enhancing the security of explosives (2012, public version)
- Progress report on the implementation of the EU CBRN Action Plan, May 2012
- Meddelande från Kommissionen till Europaparlamentet och Rådet om ökad kemisk, biologisk, radiologisk och nukleär säkerhet i Europeiska unionen – en CBRN-handlingsplan för EU (Bryssel den 24.6 2009, KOM2009, 273 slutlig)
- Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the regions on a new EU approach to the detection and mitigation of CBRN-E risks (Brussels, 5.5.2014 COM 2014, 247 final)
- NSG Oxa minor, mötesanteckningar (restricted)
- Sammanfattning av projektet: Riskanalys för myndigheterna inom SOES (2014-10-30)
- Slutrapport: Samhällskonsekvensanalys för myndigheterna inom SOES (2013-12-19)
- CBRN-hot från icke statliga aktörer – Årsrapport 2013 FOI – R – 3730-SE
- CBRN-hot från icke statliga aktörer – Årsrapport 2014 FOI – R – 4079-SE
- Samhällets förmåga att hantera en antagonistisk händelse med farliga ämnen FOI 2012, FOI – R – 3536-SE
- Krisberedskap och antagonistiska CBRN-hot – FOI-RH-1460-SE, oktober 2014
- Dumpade C-stridsmedel i Skagerrak och Östersjön en uppdatering, september 2001 FOI-R-0148 – SE
- Samverkan mellan polis och Försvarsmakten när det gäller explosivämnesområdet, FOI Memo 4498, juni 2013

- Mikrobiologiska risker för dricksvatten: Framtida klimatpåverkan och säkerhet 2014, FOI – R – 3831–SE, 2014
- Kartläggning av det nationella forskningsläget inom området CBRN, november 2014, European CBRNE-center
- Keminriktning. Keminriktning 2015, SRV P-30-493/08, SRV P-30-494/08
- Fortsatt utveckling inom CBRNE-området i Västra Götalands län. Länsstyrelsen Västra Götaland. Rapport nummer 2013:35
- Övningsinriktning under 2014, 2015 och 2016 för tvärssektoriella övningar på nationell och på regional nivå (2010-6381- 142)
- Försvaret av Sverige – Starkare försvar för en osäker tid (Ds 2014:20)
- Studie FM CBRN-skydd, FM 2015–4004:3
- Oljeskyddsberedskap bland Sveriges kommuner 2013 (KIMO Baltic Sea, World Maritime University och Baltic Maritime Science Park, 2013)
- Trafikräkning av farligt gods på väg i Västerbottens läns inland (ADR Trafikräkningsprojekt Västerbotten) Länsstyrelsen Västerbotten, 452-1474-2013
- CBRNE-risker i Västerbottens län, Länsstyrelsen Västerbotten
- Risk och sårbarhetsanalys – från jord till bord. Livsmedelsverket (Rapport 15 – 2014)
- Gemensamma grunder NBC-Skydd för totalförsvaret. Slutrapport. Försvarsmakten 2001-01-31 21 570:60056
- Centralt utbrottsstöd, från fältepidemiologi till nationellt kunskapsstöd (2011-19-3), Smittskyddsinstitutet
- Övning – avsiktlig spridning av riskklass 3 organism och aktivering av FBD (MSB682)
- Försvarsmaktens redovisning av perspektivstudien 2013, FM2013-276:1
- Explosiva lämningar i Sverige – en problematik att hantera, Försvarsmakten/ Totalförsvarets ammunition- och minröjningscentrum
- Antagonistiska hot mot foderkedjan – En studie utförd på uppdrag av Jordbruksverket, FOI Memo 4977
- Myndighetsövergripande samverkan vid utbrott av smittsamma sjukdomar (MSB282)

Bilaga 2 – Potentiellt prioriterade områden

Vid genomläsning av litteratur enligt Process för att identifiera potentiella prioriterade områden identifierades runt 100 bristområden. Vid arbetet med att göra potentiellt prioriterade områden utifrån dessa brister bedömdes vissa inte vara av sådant slag att de skulle lyftas i detta arbete, t.ex. infrastrukturella brister eller en generell personalbrist, och närliggande bristområden slogs ihop.

Slutligen fanns 56 potentiellt prioriterade områden som prioriterades enligt Process prioritera CBRNE-områden. För 27 av dessa områden, så kallade NEJ-områden, bedömdes att det pågår arbete som syftar till att lösa bristen och att de därför inte passade in på definitionen av ett prioriterat område, det vill säga "Ett avgränsat område där det har identifierats ett behov av att öka eller bevara den nationella förmågan och där detta inte bedöms tillgodoses genom befintliga satsningar eller genom ordinarie efter CBRNE-arbete".

De 29 områden som bedömdes passa in på definitionen i sin helhet prioriterades utifrån bedömd allvarlighetsgrad. De nio allvarligaste har lyfts fram som prioriterade områden.

Sammanställningen av alla de 56 potentiella prioriterade områdena, liksom den enskilda mallen för respektive område, är sekretessbelagd enligt 15 kap. 2§ och 18 kap. 13§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Bilaga 3 – Mall för prioritering av områden

Mall för prioritering av områden, del 1

<p>Rubrik bristområde</p>
<p>Beskriv bristområdet (En kortfattad beskrivning av området och vad det innebär)</p>
<p>Vilket/a område/n blir berörda: (C B R N E eller generellt) (Ange om området berör en specifik bokstav, alla bokstäver eller är en generell brist inom krishanteringssystemet)</p>
<p>Varför har detta område tagits med? Ange källa och sidhänvisning. (Skriv ner de texter som stödjer denna brist. Var noga med spårbarheten/källhänvisningen)</p>
<p>I vilket/a dokument finns bristen beskriven/a? (Räkna upp de dokument som stödjer denna brist)</p>
<p>Området godkänt av referensgrupp Ja/Ja med komplettering/Nej (Referensgruppen ska ge sitt godkännande till det potentiellt prioriterade området)</p>

Mall för prioritering av områden, del 2

Vilka aktörer bedöms bli berörda?

(Ange de aktörer som bedöms bli berörda så detaljerat det går, antingen specifika aktörer, olika nivåer eller sektorer)

Pågår det projekt/arbete inom området?

(Ange pågående arbeten som bedöms bidra till att lösa identifierad brist)

Passar området in på definitionen på prioriterat område?

(Gör en bedömning av om området passar in på definitionen och skriv en motivering till bedömningen)

Mall för prioritering av områden, del 3

Viktningfaktor – SKYDDSVÄRDEN

Samhällets funktionalitet

- Störningar i det dagliga livet

Människors liv och hälsa

- Antal döda
- Antal svårt skadade/sjuka
- Brist på uppfyllnad av grundläggande behov
- Antal personer som behöver evakueras

Ekonomiska värden och miljön

- Totala ekonomiska konsekvenser
- Konsekvenser på natur och miljö

Demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter

- Social oro som ger negativa beteendeförändringar
- Bristande förtroende för offentliga institutioner
- Allvarlig påverkan på nationella politiska beslut
- Bristande kontroll över offentliga institutioner
- Påverkan på Sveriges anseende internationellt

Nationell suveränitet

- Bristande kontroll över territorium

Motivering till viktningfaktor SKYDDSVÄRDEN

Gör en bedömning enligt skala 1–5 enligt ovanstående motivering.

1 Försumbar	2 Lindrig	3 Kännbar	4 Allvarlig	5 Synnerligen allvarlig	Ej bedömt
----------------	--------------	--------------	----------------	----------------------------	-----------

Viktningfaktor RESURSINSATS (FÖR ÅTGÄRD/-ER)

- Antal berörda aktörer (t.ex. kommuner, landsting, myndigheter, privata företag, sjukvård, räddningstjänst, forskningsinstitut)

Kostnad för:

- Personal
- Varor och tjänster
- Drift och förvaltning

Motivering till viktningfaktor RESURSINSATS (FÖR ÅTGÄRD/-ER)

Gör en bedömning enligt skala 1-5 enligt ovanstående motivering.

1	2	3	4	5	Ej bedömt
---	---	---	---	---	-----------

Bilaga 4 – Förvaltningsprocess

 TABELL 2 FÖRVALTNINGSPROCESS		
INGÅNGSVÄRDEN	<ul style="list-style-type: none"> • Rapport över hur implementeringen av mål och delmål har gått. • Rapport av identifierade förbättringsbehov och förslag på hur behoven kan åtgärdas. • Övriga förbättringsförslag på CBRNE-strategin, t.ex. från enskilda aktörer, samverkansområden, CBRNE-forum m.m. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rapporter från de gällande prioriterade områdena. • Minnesanteckningar från Aktörsgemensamma CBRNE-möten. • Förvaltarens årliga rapport.
UPPGIFTER	Förvaltaren (MSB) <ul style="list-style-type: none"> • Initiera en aktörsgemensam arbetsgrupp för förvaltning. • Vara ständig sekreterare i arbetsgruppen för förvaltning. • Förvalta CBRNE-databasen. • Upprätthålla och förvalta en webbplats. • Ansvara för dokumenthantering. • Vid behov rapportera till regeringskansliet. • Planera och förbereda Aktörsgemensamma CBRNE-möten. • Samla in och analysera underlag. • Vid behov ta fram förslag på ändringar inom strategins område. • Ge återkoppling till den som gett förslag. • Genomföra Aktörsgemensamma CBRNE-möten. • Föredra förslag på ändringar och uppgifter vid Aktörsgemensamma CBRNE-möten. 	<ul style="list-style-type: none"> • Genomföra eventuella åtgärder/förändringar från Aktörsgemensamma CBRNE-möten. • Åtterrapporering vid Aktörsgemensamma CBRNE-möten om vilka åtgärder som är genomförda. • Ta fram en årlig rapport av både de aktiviteter som är genomförda och de aktiviteter som har valts bort. • Vid behov initiera revideringsarbete när det gäller strategin och dess mål och delmål. • Vid behov ta initiativ till att göra förändringar i framtagna processer. • Ta initiativ till utvärdering av måluppfyllelse. • Starta upp arbetet med de prioriterade områdena och följ detta. • Ta del av slutrapporter och vid behov, ta beslut om eventuellt fortsatt arbete för respektive prioriterat område, alternativt avsluta det prioriterade området. • Ta initiativ till att nya prioriterade områden tas fram.
RESULTAT	<ul style="list-style-type: none"> • Minnesanteckningar från Aktörsgemensamma CBRNE-möten. • Förvaltarens årliga rapport • Uppdaterade arbetsprocesser/mål/strategi. • Genomförda utvärderingar av måluppfyllelse. 	<ul style="list-style-type: none"> • Beslut om eventuellt fortsatt arbete inom de prioriterade områdena. • Webbplats. • CBRNE-databas.
MOTTAGARE	<ul style="list-style-type: none"> • Förvaltaren. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktörer som berörs av CBRNE-händelser.

Bilaga 5 – Referenslista

- European CBRNE center (2014). Kartläggning av det nationella forskningsläget inom området CBRNE.
- Försvarsdepartementet (2013). Regleringsbrev för budgetåret 2013 avseende Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Fö2013/1231/SSK, Ändringsbeslut 2013-12-05.
- Försvarsmakten (2001), Gemensamma grunder NBC-skydd för totalförsvaret. Slutrapport. 2001-01-31 21 570:60056.
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (2011). Ett fungerande samhälle i en föränderlig värld – Nationell strategi för skydd av samhällsviktig verksamhet. ISBN: 978-91-7383-137-6.
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (2012). Nationell övningsplan – En strategi för tvärasektoriella övningar inom området samhällsskydd och beredskap. ISBN: 978-91-7383-244-1.
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (2013). Aktörsgemensam CBRNE- strategi. Dnr 2013-2641 (2012-919).
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (2013). Handlingsplan för skydd av samhällsviktig verksamhet. ISBN: 978-91-7383-373-8.
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (2016). Slutrapport – Aktörsgemensam CBRNE-strategi – processer och prioriterade områden. Dnr 2014- 3126.
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (2014). Gemensamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar. ISBN: 978-91-7383-507-7.
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (2014). Vägledning för samhällsviktig verksamhet: att identifiera samhällsviktig verksamhet och kritiska beroenden samt bedöma acceptabel avbrottstid. ISBN: 978-91-7383-392-9.
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (2014). Vägledning till den svenska aktörsgemensamma CBRNE-strategin. Dnr 2013-2641.
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (2014). Övergripande inriktning för samhällsskydd och beredskap. Dnr 2014-1942.
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (2015). Utveckling av process för samverkan avseende forskning och utveckling (FoU) inom området CBRNE. Dnr: 2015-4885.
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (2010). Regional samordningsfunktion. Publikationsnummer MSB0144-10.
- Regeringens skrivelse 2014/15:146. Förebygga, förhindra och försvåra – den svenska strategin mot terrorism.
- SFS 2003:778 Lagen om skydd mot olyckor. Stockholm: Justitiedepartementet.

SFS 2015:1052 Förordning om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap.
Stockholm: Justitiedepartementet.

SFS 2009:400. Offentlighets- och sekretesslag. Stockholm: Justitiedepartementet.

Socialstyrelsen (2006). Projekt storstad, En sammanställning av Stockholms läns katastrofmedicinska förmåga.
Artikelnummer: 2006-124-7.

Socialstyrelsen (2007). Projekt storstad, Förmågan i Göteborg – Västra Götalandsregionen. Artikelnummer: 2007-124-1.

Socialstyrelsen (2008). Projekt storstad, En sammanställning av den katastrofmedicinska förmågan i Malmö/Lund – Region Skåne. Artikelnummer 2008-124-2.

Bilaga 6 – Principer för det svenska arbetet med CBRNE

Principerna fanns i en bilaga till Vägledning till den svenska CBRNE-strategin från 2013 och återges här oförändrade. De utgjorde en grund för arbetet med strategin och var en ledstjärna för arbetet med CBRNE.

Övergripande principer

1.1 Arbetet inom området CBRNE ska utgå ifrån en förståelse för områdets hela omfattning.

Kommentar: Arbeta med CBRNE bedrivs på många olika sätt, inom ramen för olika verksamheter och med medel från olika utgiftsområden. Området regleras också av ett flertal författningar. Detta ställer långtgående krav på specialisering och ansvarsfördelning. Samtidigt är det emellertid viktigt att de som är verksamma inom området CBRNE har en förståelse för områdets olika beståndsdelar. En aktör som främst arbetar med t.ex. det förberedande och hanterande perspektivet av CBRNE, måste även ha en förståelse för hur det förebyggande arbetet inom området fungerar, hur detta påverkar den egna organisationen och vilka krav det ställer på samverkan.

1.2 De grundläggande principerna för det svenska krisberedskapsarbetet ska även utgöra grund för arbetet inom området CBRNE.

Kommentar: Grundprinciperna för det svenska krisberedskapsarbetet ska även genomsyra allt arbete inom området CBRNE. Ansvarsprincipen innebär att den som ansvarar för en verksamhet under normala förhållanden också gör det vid en kris. Ansvaret tas med andra ord inte över av någon annan aktör. Ansvarsprincipen innefattar även ett ansvar att samverka med andra berörda aktörer. Närhetsprincipen betyder att kriser ska hanteras så nära en händelse som möjligt. Likhetsprincipen innebär att en verksamhets organisation och lokalisering ska så långt möjligt överensstämja under normala förhållanden som i en krissituation. För att ansvars-, närhets-, och likhetsprincipen ska kunna tillämpas vid en händelse eller en kris måste de tillämpas fullt ut i det förebyggande, förberedande, hanterande och lärande arbetet.

1.3 Det geografiska områdesansvaret utgör en grundläggande struktur för tvärssektoriell samordning inom området CBRNE.

Kommentar: Det geografiska områdesansvaret innebär att det inom ett geografiskt område finns ett organ med ansvar för inriktning, prioritering och samordning av tvärssektoriella åtgärder inom krisberedskapsområdet. Det geografiska områdesansvaret utgör en grundläggande struktur för tvärssektoriell samordning. På lokal nivå utövas det geografiska områdesansvaret för krisberedskap av kommunen, på regional nivå av länsstyrelsen och på nationell nivå av regeringen. I anslutning till detta bör nämnas att landstingen har det geografiska ansvaret för hälso- och sjukvård samt att det på regional nivå finns samverkansforum inriktade särskilt på området CBRNE.

1.4 Arbetet inom CBRNE ska ske sammanhållet från lokal till regional och central nivå. Arbetet inom EU måste beaktas av aktörer i alla nivåer.

Kommentar: Arbetet med CBRNE innefattar aktörer på lokal, regional och central nivå. Aktörerna på olika nivåer har olika ansvar, men är alltid en del av samma helhet. Kunskap och kännedom om de övriga nivåernas arbete inom området är nödvändig för en fungerande samverkan. Regelverk och initiativ på EU-nivå som rör CBRNE är många till antalet och måste beaktas av aktörer på alla nivåer.

1.5 Etablerade nätverk ska alltid tas i beaktande när nya arbetsformer för samverkan skapas. Arbetet inom CBRNE ska präglas av samverkan och effektivitet mellan nätverk.

Kommentar: Antalet nätverk inom området CBRNE är stort. Nätverken är av varierande formell karaktär, har olika uppdrag och olika fokus. För en effektiv samverkan krävs att de olika nätverken känner till varandras arbete och arbetsmetodik och att de kan fungera effektivt tillsammans. När nya samverkansbehov identifieras ska möjligheten att använda redan befintliga nätverk för att möta dessa behov alltid beaktas.

1.6 Kontinuitet, långsiktighet och proaktivitet ska prägla arbetet inom CBRNE.

Kommentar: Varje aktör svarar för att kontinuitet upprätthålls i den egna organisationen med CBRNE och i samverkansarbetet med andra aktörer. Genomfört arbete ska implementeras i gemensamma processer och inte gå förlorat i samband med personalomsättning. Att planeringsarbete präglas av långsiktighet, samverkan och proaktivitet är även en förutsättning för att hastigt uppkomna behov ska kunna mötas.

1.7 Hot och risker inom området CBRNE ska beaktas och behandlas utifrån ett helhetsperspektiv.

Kommentar: Myndigheter inom området CBRNE bör använda ett arbetssätt där hot och risker beaktas och behandlas utifrån ett helhetsperspektiv, oavsett dess ursprung (engelska: all-hazards approach). Ett sådant förhållningssätt är en förutsättning för en heltäckande planering och för samverkan. En händelse med CBRNE-ämnen ställer också ofta krav på liknande motåtgärder oavsett dess ursprung och oavsett om den tar sin grund i mänsklig handling eller inte. Det finns därför stora vinster i att beakta hot och risker utifrån ett helhetsperspektiv. I detta ingår att beakta händelser som har bedömts som mindre sannolika, ”det sannolika är att det osannolika inträffar”. Vad som beskrivs i principen är ett förhållningssätt och innebär naturligtvis inte att alla hot och risker alltid kan behandlas på samma sätt i alla arbetsmoment eller att alla myndigheter har samma ansvar för alla typer av hot och risker.

1.8 Risk- och sårbarhetsanalyser och nationella hot- och riskbedömningar inom området samhällsskydd och beredskap bör vara grundläggande för den samlade planeringen inom CBRNE. Utöver detta bör det kontinuerligt tas fram sammanvägda hot- och riskbedömningar med särskilt fokus på området CBRNE.

Kommentar: Alla myndigheter ska inom ramen för sin verksamhet ta fram risk och sårbarhetsanalyser (RSA). Det pågår även arbete med att ta fram nationella risk och/eller hotbedömningar inom området samhällsskydd och beredskap. Ovan nämnda arbeten måste vara grundläggande för planeringen inom området CBRNE. För att få ett samlat planeringsunderlag för det övergripande arbetet inom CBRNE och för att kunna identifiera utvecklingsbehov och behov av prioriteringar bör det även tas fram bedömningar med särskilt fokus på CBRNE. Detta kräver att det finns en koordinering mellan analyser och bedömningar från olika aktörer inom området CBRNE, att dessa sammanvägs och att det finns en process för detta.

1.9 Gemensamma prioriteringar ska eftersträvas i arbetet inom området CBRNE.

Kommentar: Antalet projekt och andra åtgärder inom området CBRNE är mycket stort. För att säkerställa att glapp inte uppstår i förmåga och för att få bästa möjliga effekt för satsade medel, måste det finnas en överblick över det samlade svenska arbetet inom området. Nya projekt och satsningar inom området ska genomföras med medvetenhet om områdets olika delmängder. Det är också viktigt att arbetet bedrivs med beaktande av annat övergripande inriktande arbete och prioriteringar inom samhällsskydd och beredskap och andra berörda områden. Övergripande gemensamma satsningar bör göras inom de områden som är eftersatta och där investerade medel får störst effekt. De myndigheter som är verksamma inom området har även ett ansvar för att gemensamt kommunicera identifierade behov till regeringen när detta behövs. En förutsättning för gemensamma prioriteringar och planeringsarbete är gedigna hot- och riskbilder (se även princip 1.8).

1.10 Behovet av privat-offentlig samverkan ska alltid övervägas i arbetet med CBRNE.

Kommentar: Verksamheter där CBRNE-ämnen förekommer drivs ofta av privata aktörer. Privata aktörer har ofta också resurser och kunskap som kan användas i arbetet inom området. Att offentliga och privata aktörer arbetar tillsammans inom området är därför mycket viktigt. Relationen mellan offentliga och privata aktörer kan se ut på olika sätt. Den kan bestå i att det allmänna genom regelverk, tillsyn eller på annat sätt utövar kontroll över privat verksamhet. Relationen mellan privata och offentliga aktörer kan emellertid även ske genom samverkan på frivillig grund. Privat-offentlig samverkan är ett frivilligt, överenskommet samarbete mellan privata och offentliga aktörer i syfte att stärka samhällets krisberedskap. Privat-offentlig samverkan kan bestå i t.ex. informationsutbyte, överenskommelser eller avtal om stöd med resurser eller gemensam planering. I detta ingår även samverkan med branschorganisationer.

1.11 Samverkan med ideella organisationer och frivilliga försvarsorganisationer ska beaktas i arbetet med CBRNE.

Kommentar: Det finns ett antal ideella organisationer och frivilliga försvarsorganisationer med kompetens som kan användas i arbetet inom CBRNE. Sådan kompetens kan exempelvis vara stöd i utbildning och övning och stöd vid hanteringen av en händelse. Alla myndigheter bör känna till vilka organisationer som finns aktiva inom det egna ansvarsområdet och beakta behovet av samverkan med dessa.

1.12 Arbetet med att motverka oönskat innehav och handhavande av CBRNE-ämnen bör ske samordnat.

Kommentar: Att verka för att CBRNE-ämnen inte hanteras eller handhas på oönskade sätt är grundläggande för arbetet inom området. Arbetet begränsas inte till att förhindra att antagonister får tag på CBRNE-ämnen, utan inkluderar allt oönskat handhavande och all hantering som kan leda till att en händelse med CBRNE-ämnen inträffar. Handhavande och hantering bör beaktas som en kedja med olika led; från produktionsledet till transport, via in- och utförsel över gräns, till lagerhållning och handhavande av CBRNE-ämne hos slutanvändare. Att motverka oönskat innehav och handhavande kan kräva olika åtgärder beroende på ämne och när i kedjan åtgärden behöver sättas in. De olika leden i kedjan som beskrivits ovan regleras inom ramen för olika regelverk och innefattar flera olika myndigheters ansvarsområden och utförs av olika aktörer. Samverkan förutsätter därför god kännedom om myndigheters ansvar samt om vilka lagar och regler som är tillämpliga, samt om internationella konventioner och avtal.

1.13 Åtgärder och projekt inom området CBRNE ska kvalitetssäkras. För detta ska finnas gemensamma metoder och rutiner. Samverkan inom området ska eftersträvas och vedertagna processer och standarder beaktas.

Kommentar: Arbete inom CBRNE måste kvalitetssäkras. Alla myndigheter har ett ansvar för att detta sker inom enskilda åtgärder och projekt. Myndigheter bör också samverka för att säkerställa att det finns gemensamma arbetssätt för validering, uppföljning, erfarenhetsåterföring, återkoppling och en mätbar integrering av detta i löpande processer. Resultat bör spridas till berörda aktörer. Strukturer för kvalitetssäkring bör inte vara unika för området CBRNE. I stället bör vedertagna metoder och standarder användas.

1.14 Aktörer inom CBRNE ska så långt som möjligt använda gemensamma termer och begrepp.

Kommentar: Området CBRNE rymmer ett stort antal termer och begrepp. Tvetydigheter och inkonsekvenser i användandet av termer och begrepp kan leda till problem både för löpande samverkan och för arbetet med att hantera en händelse. Det riskerar även att försvåra kommunikation med allmänheten. Att alla aktörer använder gemensamma termer och begrepp är därför viktigt för att arbetet inom området CBRNE ska fungera. Det är vidare viktigt att termer och begrepp används på samma sätt inom området CBRNE som inom andra områden. Ansvaret för att använda gemensamma termer och begrepp innefattar även ett ansvar för alla berörda aktörer att delta i utvecklingen av dessa. Relevanta termer bör så långt som möjligt föras in i Rikstermbanken.

1.15 Alla myndigheter ska kunna kommunicera med allmänheten på ett tydligt sätt. Kommunikationsstrategier bör samordnas i syfte att ge ett tydligt budskap till allmänheten. Skilda budskap ska undvikas.

Kommentar: Alla myndigheter har ett ansvar för att kunna kommunicera med och ge information till allmänheten inom ramen för sitt ansvarsområde. I enlighet med ansvarsprincipen gäller detta ansvar även under en kris. Det är emellertid viktigt att kommunikationen med allmänheten sker samordnat och att inte skilda budskap ges från olika aktörer. Metoder för detta bör utvecklas i samverkan och bör följa gängse rutiner inom området. Sär lösningar enkom för området CBRNE bör undvikas.

1.16 Arbetet inom CBRNE-området ska präglas av säkerhetstänkande vad gäller känsligheten i den information som handhas.

Kommentar: Alla myndigheter måste vara väl förtrogna med vad informationssäkerhet innebär och hur känslig information bör hanteras. I detta innefattas att alla aktörer måste vara väl förtrogna med det regelverk som reglerar sekretess och offentlighet och delande av information mellan aktörer. Samsyn av tolkningen av regelverket måste eftersträvas.

1.17 Implementeringen av resultatet ska beaktas i planeringen av i utvecklingsprojekt. Samverkan vid implementering ska eftersträvas.

Kommentar: Antalet utvecklingsprojekt inom området CBRNE är många och berör ett stort antal aktörer. Eftersom området är komplext och ett projektresultat ofta ska implementeras av många olika aktörer för att få effekt, är det viktigt att implementeringen av ett resultat beaktas tidigt. I samband med att centrala myndigheter har ansvar för projekt som ska genomföras även på regional och lokal nivå, finns ett stort ansvar för att centrala myndigheter är samordnade i sin kommunikation kring hur projekt ska genomföras.

Principer för det förebyggande arbetet

2.1 Berörda myndigheter ska samverka för att identifiera i vilka verksamheter som ett CBRNE-perspektiv bör beaktas för att uppnå nödvändiga förebyggande effekter.

Kommentar: För att kunna förebygga hot och risker krävs att området CBRNE beaktas inom en mängd olika verksamheter, även sådana som vid första anblicken kanske inte upplevs som relaterat till området. Ett exempel är försäljning av varor som kan användas för att oönskad framställning av CBRNE-ämnen. Sådan försäljning sker inte alltid av aktörer som normalt arbetar med CBRNE-ämnen och som därför kanske inte har identifierat något behov av åtgärder. Berörda myndigheter har därför ett ansvar för att samverka för att identifiera i vilka verksamheter som ett CBRNE-perspektiv måste innefattas för att uppnå förebyggande effekter.

2.2 Berörda myndigheter inom området CBRNE bör, där det är möjligt, samordna sin tillsynsverksamhet.

Kommentar: Hantering av CBRNE-ämnen är ofta föremål för tillstånd och tillsyn. Tillsyn över verksamheter som hanterar CBRNE-ämnen vilar på flera olika myndigheter, statliga såväl som kommunala. I vissa fall kan flera myndigheter vara tillsynsansvariga för samma verksamhet, men utifrån olika perspektiv och regelverk. Det finns ett stort värde i att ansvariga myndigheter vid sådana tillfällen samordnar sin tillsyn.

Principer för det förberedande arbetet

3.1 Alla myndigheter ska känna till vilket ansvar man har vid en händelse med CBRNE-ämnen, samt bedöma vilka krav detta ställer på den egna verksamheten. Bedömningen ska omsättas i beredskapsplanläggning.

Kommentar: Förmågan att hantera en CBRNE-händelse kan komma att ställa särskilda krav på en organisation. Varje myndighet och aktör som har ett utpekad ansvar vid en händelse bör därför göra en bedömning av vilka resurser som krävs för att utföra den egna uppgiften vid en händelse med CBRNE-ämnen men också vilka krav det ställer på samverkan och stöd till andra aktörer. För de myndigheter och organisationer där händelser med CBRNE-ämnen är sällanhändelser är detta särskilt viktigt. Alltför generella eller övergripande beskrivningar kan göra att de särskilda behov och förmågekrav som kan uppkomma vid en CBRNE-händelse glöms bort. Varje aktör bör i sitt arbete också överväga om det finns något behov av att inkludera CBRNE-perspektivet i upphandling av varor och tjänster och känna till i vilken utsträckning en anlitad aktör kan fullgöra sin uppgift vid en händelse med CBRNE-ämnen. I hanterande av en händelse ingår även eventuella åtgärder för efterarbete och återställande.

3.2 Alla myndigheters beredskapsfunktioner ska ha kännedom om vilken kunskap och förmåga som den egna organisationen har inom området CBRNE.

Kommentar: Varje myndighet som har en beredskapsfunktion och som har ett ansvar inom området CBRNE bör se till att det inom myndighetens beredskapsfunktion finns kännedom om vilken kunskap och förmåga som finns inom området i den egna organisationen. Detta är särskilt viktigt för de myndigheter som har ett brett sektorsansvar och där händelser med CBRNE-ämnen kan vara sällanhändelser.

3.3 Alla berörda myndigheter har ett ansvar för att känna till vilka övriga aktörer som har resurser som kan användas vid en händelse med CBRNE-ämnen. Alla myndigheter bör även verka gemensamt för att det finns en samlad resursbild inom området CBRNE.

Kommentar: En händelse med CBRNE-ämnen ställer ofta krav på att flera aktörers resurser används. För att resurser ska användas på bästa sätt är det viktigt att information om var de finns, vem som kan disponera dem och när de går att disponera finns. Sådan information måste förberedas innan en händelse inträffar och det är viktigt att aktörer inom området ges möjlighet att se den samlade resursbilden. Denna princip måste även beaktas i det hanterande arbetet.

3.4 Det ska finnas en planerad beredskap för hur en myndighets personella resurser ska användas vid en CBRNE-händelse, vad gäller kompetens, materiel samt uthållighet.

Kommentar: En händelse med CBRNE-inslag kan komma att ställa särskilda krav på organisationer med ansvar inom området. En händelse kan pågå under lång tid och ställa stora krav på nyckelkompetens. Hur de personella resurserna ska säkras vid hanteringen av en händelse med CBRNE och hur uthålligheten över tid säkras, måste därför analyseras i förväg. Analysen ska omsättas i planläggning. Denna princip måste även beaktas i det hanterande arbetet.

3.5 Berörda aktörer ska ha nödvändig kunskap om vilka möjligheter som finns att ta emot hjälp från andra länder i samband med en CBRNE-händelse.

Kommentar: En händelse med CBRNE-inslag kan behöva hanteras med hjälp av stöd från andra länder. Inom vissa samarbetsföretag finns rutiner för sådant stöd formaliserade. I andra fall ges stöd utifrån den uppkomna situationen. Det är viktigt att berörda aktörer har kunskap om vilka möjligheter som finns att ta emot och använda hjälp från andra länder och vilka avtal som finns på området.

3.6 Uppkomna hot och risker ska kunna upptäckas tidigt. Informationen ska om möjligt spridas till berörda aktörer.

Kommentar: Principerna 1.7 och 1.8 innehåller principer för hur hot- och riskbedömningar ska användas i det löpandet planerings- och prioriteringsarbetet inom CBRNE. Förutom detta måste det emellertid också finnas förmåga att på ett tidigt stadium kunna upptäcka plötsligt uppkomna hot och risker som riskerar att föranleda en händelse i närtid. Eftersom området är brett kan den aktör som får informationen först variera från fall till fall. Alla aktörer måste ha värderat vilka krav detta ställer på den egna organisationen, både vad gäller egen förmåga att upptäcka hot- och risker och förmåga att ta emot sådan information från andra aktörer. System och metoder för att tidigt upptäcka hot och risker inom området CBRNE bör utgå från gängse system och metoder för tidig upptäckt.

3.7 Alla berörda myndigheter ska ha rutiner för informationsdelning och delning av lägesbild. Dessa bör följa gängse rutiner och sÄrlösningar för området CBRNE bör endast användas om det finns tydligt identifierade behov av detta.

Kommentar: Att informationsdelning och delning av lägesbild fungerar är av stor vikt för att hanterandet av en händelse med CBRNE-ämnen ska fungera och alla aktörer måste ha förberedda rutiner för detta. Informationsdelning mellan myndigheter och delning av lägesbild är emellertid inte en verksamhet som är specifikt för området CBRNE och arbetet bör därför följa övergripande rutiner och metoder inom området informationsdelning och lägesbild.

3.8 Utbildning ska vara en integrerad del i verksamhet inom området CBRNE. Den måste präglas av ett långsiktigt perspektiv och vara hållbar över tid. Samordnade utbildningsinsatser ska alltid beaktas.

Kommentar: Utbildning syftar till att skapa och upprätthålla förmåga och utbildningsinsatser kan därför inte ses som en isolerad aktivitet utan måste vara en integrerad del i den samlade verksamheten inom området CBRNE. Planering av utbildningsverksamhet får inte präglas av kortsiktighet. Detta riskerar att leda till brister i kontinuitet och därmed även i förmåga. Samverkan mellan aktörer vad gäller utbildning är viktigt både för att samutnyttja resurser och för att säkerställa att utbildningsmetodik och innehåll i utbildning inte står i strid med varandra.

3.9 Varje myndighet har ansvar för att dess personal har en tillräcklig utbildningsnivå för att kunna utföra sina uppgifter inom området CBRNE och för att kunna samverka med andra.

Kommentar: Ansvaret för att personalen inom en verksamhet har tillräcklig utbildning vilar på den som bedriver verksamheten. Alla myndigheter bör därför kontinuerligt utvärdera sitt utbildningsbehov på området och vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att erforderlig kompetens upprätthålls.

3.10 Inventeringar av det nationella aktörsgemensamma utbildningsbehovet inom området bör genomföras regelbundet. De ska tas fram mot bakgrund av gemensamma hot- och riskbedömningar.

Kommentar: En samlad bild av det nationella aktörsgemensamma utbildningsbehovet är nödvändigt för att gemensamma satsningar ska kunna göras inom området och för att det övergripande utbildningsarbetet ska kunna vara långsiktigt och hållbart. Förutom varje aktörs ansvar för den egna personalens utbildning, ställer området därför också stora krav på samverkan mellan aktörerna. Gemensamma hot- och riskbedömningar är en viktig grund för att kunna avgöra vilken förmåga aktörer bör ha och därmed även avgöra vilka utbildningsinsatser som krävs (se även princip 1.13 och 1.14).

3.11 Vikten av att tidigt involvera personal med sakkunskap inom CBRNE bör alltid beaktas i planeringen av övningar inom området.

Kommentar: Området CBRNE ställer särskilda krav på särskild sakkunskap. Vid planering av övningar inom området är det viktigt att tidigt ta ställning till vilken sakkunskap som behövs och hur tidigt i planeringen denna behöver engageras.

3.12 Ansvariga myndigheter bör verka för att det finns en samlad bild kring det nationella behovet av övning inom CBRNE och samverka för att behovet tillgodoses.

Kommentar: Förmåga att kunna förebygga och hantera en händelse med CBRNE-ämnen rör flera delområden och många olika aktörer. Statliga myndigheter, kommuner och landsting har en författningsreglerad skyldighet att svara för att deras personal får erforderlig övning. Utöver detta måste emellertid alla myndigheter samverka för att säkerställa att nödvändig förmåga övas med tillräckliga intervaller och att det inte finns något delområde inom CBRNE som blir bortglömt eller övas i för liten utsträckning. Alla myndigheter ska också svara för att privata aktörer när det anses lämpligt involveras i övningsverksamhet på ett ändamålsenligt sätt.

3.13 Operativa rutiner och metoder ska fungera gemensamt och tas fram utifrån ett helhetsperspektiv. Gemensam insatsplanering ska eftersträvas.

Kommentar: Arbetet med CBRNE ställer stora krav på att det finns fungerande operativa rutiner och metoder inom olika områden. Operativa rutiner och metoder behövs för arbetet på plats vid en händelse, för transport av CBRNE-ämnen från en plats, vid laboratorier och vid centrala expertmyndigheter som ska kunna lämna stöd vid en händelse. Detta gör att operativa rutiner och metoder kan skilja sig åt beroende på vilket led i arbetet det rör. Det är emellertid viktigt att operativa rutiner i olika led fungerar tillsammans som en del i en kedja och inte står i konflikt med varandra. Framtagandet av rutiner och metoder måste därför ske utifrån ett helhetsperspektiv och även om kraven i olika led av hanterandet av en händelse ställer olika krav, ska användandet av gemensamma nämnare alltid eftersträvas.

Principer för det hanterande arbetet

4.1 Arbetet inom CBRNE ska bedrivas med målsättningen att orsaken till en händelse alltid ska kunna spåras, detta oavsett händelsens ursprung.

Kommentar: Det är viktigt att orsaken till en händelse med CBRNE-ämnen kan spåras, oavsett vilken sorts händelse det rör sig om. Detta är nödvändigt för att rätt motåtgärder ska kunna vidtas, för att riktiga erfarenheter ska kunna dras från en händelse och för att det ska gå att avgöra om det rör sig om en avsiktlig händelse eller inte. Målsättningen måste genomsyra det förebyggande, förberedande, hanterande och lärande arbetet. Exempel på arbete som syftar till att spåra orsaken till en händelse är, olycksundersökning i enlighet med lagen om skydd mot olyckor, smittspårning och kriminalteknisk utredning. Ansvaret för sådant arbete vilar delvis på olika aktörer och det är viktigt att behoven inom olika områden är kända. Alla myndigheter bör exempelvis ha en kriminalteknisk medvetenhet. Detta innebär inte att alla aktörer ska kunna arbeta med kriminalteknik, men det är viktigt att berörda förstår vad de kriminaltekniska behoven kopplat till CBRNE ställer för krav på den egna verksamheten och att det kriminaltekniska perspektivet finns integrerat i övrig verksamhet.

4.2 I hanteringen av en händelse måste även behovet av efterarbete uppmärksammas.

Kommentar: I hanterandet av en händelse med CBRNE-ämne kan det även ingå ett betydande efterarbete. Detta kan exempelvis bestå av sanering eller återuppbyggnad. Det är viktigt att alla aktörer har en förståelse för att detta utgör en del i hanterandet av en händelse.

Principer för det lärande arbetet

5.1 Samtliga myndigheter har ett ansvar för att inom ramen för sitt ansvarsområde följa utvecklingen inom CBRNE och ta in lärdomar, arbetssätt, metod- och teknikutveckling nationellt och internationellt.

Kommentar: Det är viktigt att svenska myndigheter kontinuerligt följer utvecklingen i Sverige och internationellt för att ta till vara på kunskaper och lärdomar, som andra utvecklats. Att följa utvecklingen av arbetssätt, metoder, förmåga och teknik inom området CBRNE bör därför vara en ständigt pågående process. Alla aktörer kan inte följa utvecklingen inom alla delområden och det är därför viktigt att alla verkar för att sprida information till berörda aktörer och att arbetet präglas av samverkan. Det är vidare viktigt att dragna erfarenheter implementeras och tas till vara i det förebyggande, förberedande och hanterande arbetet.

5.2 Inträffade händelser och genomförda insatser och övningar ska följas upp och utvärderas. Erfarenheterna bör spridas till berörda aktörer.

Kommentar: Det är viktigt att erfarenheter från inträffade händelser och genomförda insatser och övningar inom området CBRNE tas till vara. Alla myndigheter har ett ansvar för att följa upp och utvärdera händelser och insatser de har deltagit i. Vid händelser eller insatser där flera aktörer har deltagit bör det prövas vilka möjligheter som finns att sammanställa gemensamma erfarenheter i samverkan. Erfarenheter ska spridas till andra berörda aktörer. För händelser där ingen svensk aktör har varit omedelbart inblandad, såsom exempelvis händelser i utlandet, svarar myndigheter inom sakområdet för att i samverkan bedöma behoven av och möjligheterna till erfarenhetsåterföring från händelsen. I ansvaret ingår också att tillgängliggöra erfarenheter och verka för att erfarenheter implementeras och tas till vara i det förebyggande, förberedande och hanterande arbetet. Se även princip 1.13.

5.3 En effektiv forskning inom området CBRNE kräver att aktörer inom området samverkar för att ta fram gemensamma behovsanalyser.

Kommentar: Behovet av forskning inom området CBRNE kräver gedigna analyser. Antalet aktörer med behov inom området är många. Det är därför viktigt att det sker gemensamma behovsanalyser för att få en heltäckande bild av forskningsbehovet. Analyserna bör ta sin grund i vad som anges i principerna 1.7 och 1.8.

5.4 Forskning inom området CBRNE ska ske i nära samverkan med berörda aktörer och avnämare i syfte att säkerställa de samlade behov som samhället har.

Kommentar: Den forskning som bedrivs inom CBRNE är omfattande och sker inom flera olika delområden. Det är därför viktigt att det finns en helhetssyn inom området och att forskningen utförs så att den möter samhällets samlade behov inom CBRNE. Forskningsprojekt som syftar till att öka förmågan inom CBRNE bör ske i nära samverkan med såväl anslagsfördelande aktörer som användare av resultat och vidareutvecklare av resultat.

5.5 Den forskning som bedrivs inom området CBRNE ska spridas. Resultaten ska nyttogöras så långt som möjligt.

Kommentar: Forskningen inom CBRNE är bred och resultatet av den berör slutanvändare inom privat och offentlig sektor, på lokal, regional och central nivå. För att forskningen ska ge nytta är det viktigt att alla aktörer, anslagsfördelande aktörer, forskningsutförare, såväl som de som vidareutvecklar forskningsresultat och slutanvändare har ett ansvar för att resultat från forskningsprojekt når berörda aktörer.

Bilaga 7 – Aktörerna som deltagit i arbetet

Folkhälsomyndigheten tidigare Smittskyddsinstitutet

Försvarsmakten

Jordbruksverket

Kemikalieinspektionen

Kommuner: Motala, Örebro, Malmö stad och Södertörns
brandförsvarsförbund

Kustbevakningen

Landsting: Stockholms läns landsting och Västernorrlands läns landsting

Livsmedelsverket

Länsstyrelser: Stockholms län, Uppsala län och Norrbottens län

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Polismyndigheten, innan den nya myndigheten bildades deltog Rikspolis-
styrelsen och Statens kriminaltekniska laboratorium

Samverkansområdet Farliga ämnen

Sjöfartsverket

Socialstyrelsen

Statens veterinärmedicinska anstalt

Strålsäkerhetsmyndigheten

Sveriges Kommuner och Landsting

Sveriges lantbruksuniversitet

Totalförsvarets forskningsinstitut

Trafikverket

Transportstyrelsen

Tullverket

